

**АКЦИОНИ ПЛАН ЗА МЛАДЕ
ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ОБРЕНОВАЦ
2010 - 2015. ГОДИНЕ**

СКУПШТИНА ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ОБРЕНОВАЦ
VI-01 бр. 020- 53 од 30. априла 2010. године

Процес израде Акциног плана за младе је подржан од стране Градске општине Обреновац и Групе „Хајде да...“ из Београда и њених партнера Фондације Улоф Палме, Фонда за отворено друштво, The Balkan Trust for Democracy, СИДА, уз огромни допринос волонтера, пре свега Канцеларије за младе и координатора и заменика координатора радних група по тематским областима.

- **Координатори пројекта израде ЛАП:** Бојана Ашковић и Душко Крстић
- **Координаторка пројекта развоја ЛАП:** Сузана Крстић
- **Консултант:** Ненад Малетин
- **Тренери:** Данијела Јовић, Ненад Малетин, Марија Тадић
- **Текст ЛАП-а уредили:** Бојана Ашковић, Душко Крстић, Данијела Јовић и Ненад Малетин
- **Пројектни тим:** Ренато Цветковић, Војин Несторовић, Хаџи Славица Сарић, Милан Малешевић, Слађана Павловић, Петра Ћенадић, Исидора Адамовић, Јелена Матић, Мијодраг Богићевић, Јелена Ранковић, Милош Милисављевић, Никола Божић, Маја Иванковић, Бојан Грујић, Марко Ристић, Вукашин Милићевић, Бојана Ашковић и Душица Чолаковић
- **Организације и институције учеснице у развоју ЛАП-а:** Књижевни клуб Обреновац; КУД «Драган Марковић» Забрежје; «Радио Обреновац»; Удружење грађана «Зелени Обреновац»; Удружење грађана «Центар за грађанско деловање»; Еколошко друштво «Бели багрем»; Удружење Рома румунског порекла «14. октобар» Обреновац; Омладина Демократске странке Обреновац; Nocturne магазин; Центар за социјални рад Одељење Обреновац; Спортски савез Обреновац; Ромско друштво Грабовац; Удружење грађана хуманиста за Коксаки истраживања «Вивацитет»; Удружење грађана «ОК центар»; Омладина Социјалистичке партије Србије — Обреновац; Национална служба за запошљавање; Асоцијација за лични тренинг, едукацију, развој и образовање «АЛТЕРО»; Црвени крст Обреновац; Омладина Г 17 + Обреновац; ЈП Спортско културни центар Обреновац; Пољопривредно хемијска школа Обреновац; Техничка школа Обреновац; Гимназија у Обреновцу; КУД «ТЕНТ»; Предузетнички центар Обреновац; Коалиција младих Обреновац; Библиотека «Влада Аксентијевић»; Омладина Српске напредне странке — Обреновац; Омладина Српског покрета обнове Обреновац; Полицијска станица Обреновац; Удружење грађана «Обреновац — наш град»; Дом здравља Обреновац; Удружење грађана «Грађански одговор»; представници ученичких парламената и ученичких компанија, неафирмисани млади бендови, локалне неформалне групе...

Предговор

Акционим планом за младе Градска општина Обреновац и најзначајнији субјекти одговорни за развој и подршку младих наше општине, на основу Устава Републике Србије, Националне Стратегије за младе Републике Србије и Статута Градске општине Обреновац, исказују јасно и дугорочно опредељење у стварању социјалних, образовних, културних, материјалних, политичких и других услова за трајну добробит младих те њихово активно, потпуно и одговорно учешће у развоју друштвене заједнице.

Акционим планом се такође утврђују основна начела бриге за младе, као и радни план којим Скупштина Градске општине Обреновац даје основне задатке телима и органима у саставу локалне заједнице. Позивају се све јединице локалне самоуправе, сва удружења грађана и остали чиниоци друштвене заједнице, попут ученичких парламената, медија, политичких странака, да заједничким деловањем допринесу постизању заједничких циљева за добробит младих.

Младост је посебно животно раздобље у којем се, уз телесно и душевно сазревање, одвија и процес интеграције појединца у друштвену заједницу. Током тог раздобља од младих се очекује да развију социјалне вештине и способности за преузимање трајних друштвених улога на свим подручјима људског деловања. Тај процес, по правилу, траје док се не постигне примерени степен социјалне аутономије, одговорности и самосталности. Успех или неуспех у адолесцентском и младалачком добу веома су важни, тако да је улагање у добробит младих од суштинске важности. Срећни и здрави људи не произилазе ни из чега. Они почињу свој пут као срећни и здрави млади људи. Младе наше заједнице видимо као огромни ресурс развоја и будућности, али пре свега и садашњости, нарочито у времену брзих економских и друштвених промена и залажемо се за политику наклоњену младима, која ће да користи породици, заједници и друштву.

Акциони план за младе истиче посебну важност општедруштвеног деловања у областима:

1. Образовање
2. Култура, спорт и рекреација
3. Слободно време, активизам и волонтеризам
4. Запошљавање
5. Социјална политика
6. Информисање и мобилност
7. Активно учешће младих у доношењу одлука
8. Здравље и екологија
9. Безбедност

Као што младе, који чине 21% становништва општине, треба укључити у планирање и пружити им једнаке могућности, информације, ресурсе и подршку, Акциони план за младе треба да задовољи потребе младих и понуди решења проблема у периоду од 2010 - 2015. године укључујући све одговорне стране развоја младих у Градској општини Обреновац.

Пројектни тим процеса израде Локалног акционог плана за младе

Председник Градске општине Обреновац
Жељко Јоветић

С А Д Р Ж А Ј

I. Део - Увод

0. Предговор.....	стр. 3
1. Полазне основе.....	стр. 5
2. Циљна група коју обухвата ЛАП.....	стр. 6
3. Како је текао процес израде ЛАП.....	стр. 7
4. Визија, принципи и општи стратешки циљеви.....	стр. 11
5. Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Обреновцу.....	стр. 13
6. Дефинисање проблема по областима којима се бави ЛАП.....	стр.14

II. Део – Локални акциони план за младе (ЛАП)

1. Образовање	стр. 18
2. Култура, спорт и рекреација.....	стр. 21
3. Слободно време, активизам и волонтеризам.....	стр. 23
4. Запошљавање.....	стр. 26
5. Социјална политика.....	стр. 30
6. Информисање и мобилност.....	стр. 33
7. Активно учешће младих у доношењу одлука.....	стр. 35
8. Здравље и екологија.....	стр. 37
9. Безбедност.....	стр. 40

III Део - Механизми одрживости спровођења ЛАП

1. Неопходни механизми реализације, контроле и вредновања ЛАП.....	стр. 43
2. Канцеларија за младе	стр. 43
21. Клуб за младе.....	стр. 45
3. Савет за младе.....	стр. 46
4. Конкурс за имплементацију ЛАП.....	стр. 48
5. Кровна организација младих.....	стр. 51
6. Критеријуми за процену ЛАП-а.....	стр. 52

IV Део — Завршне одредбе

Прилог - Појмовник

Скупштина градске општине Обреновац, на седници одржаној 30. априла 2010. године на основу члана 24. Статута градске општине Обреновац ("Сл.лист града Београда", 44/08 и 4/10), а у складу са Националном стратегијом за младе Републике Србије, 05 Број: 56-1777/2008-001 од 9. маја 2008. године ("Сл. гласник РС" број 55/08) и Акционим планом за спровођење националне стратегије за младе за период 2009. – 2014. године - 05 број 56-1777/2008-7 од, 22. јануара 2009. године ("Сл. гласник РС" број 7/09), донела је

I. део

УВОД

1. Полазне основе

Препознавањем младих као приоритета у развоју Градске општине Обреновац, стварањем и спровођењем примерене стратегије за младе кроз партнерско деловање, активно ће се радити на побољшавању квалитета живота младих. Уколико желимо да наше друштво има омладину која је самостална, спремна да даје подршку, одговорна и посвећена, потребно је да локална заједница и грађани заједно раде на стварању дугорочне политике за младе која ће бити обједињујућа, делотворна, успешна и покретачка.

Млади су данас веома осетљива популација која захтева континуирану системску бригу, а она обухвата укључивање свих одговорних фактора за развој младих кроз партнерско и планско деловање.

Локални акциони план (ЛАП) треба да одреди улогу друштва према младима, могућу улогу младих према друштву, као и начине за успостављање партнерског односа. Зато је неопходно прецизно дефинисати: права, улоге и одговорности, као и јасне, институционалне механизме који ће младима отворити простор за деловање и помоћи им да нађу своје место у друштву.

Одлике ЛАП-а су:

- укљученост, демократичност и отвореност; заснован је на договору свих заинтересованих страна;
- препознаје и подстиче даљи развој способности младих; посматра младе као потенцијал;
- документ читава Градске општине и заинтересованих страна, дугорочан је, а не везан само за мандат једне политичке коалиције на локалним нивоу.

Предуслови за развој ЛАП-а били су: широк консултативни процес, истраживања о младима и сарадња између органа локалне самоуправе, невладиног сектора и самих младих. Свака стратегија за младе мора да поштује постојеће потребе младих, али и да буде у контакту са реалним стањем у заједници.

Различите интернационалне конференције и форуми који су за тему имали младе, њихов развој и унапређење њиховог образовања, здравља, окружења у коме живе и квалитета живота уопште, показале су и усмериле правце стратешке бриге о младима кроз доношење различитих препорука, декларација и повеља, апелујући и обавезујући тако владе и државне управе да се потребе младих не смеју занемаривати.

ЛАП полази од Устава Републике Србије, а пре свега: Националне стратегије и Акционог плана за младе Републике Србије и стратешких циљева дефинисаних у документима које је донела Влада Републике Србије: Национална стратегија Србије за приступање Србије и Црне Горе ЕУ; Стратегија за смањење сиромаштва у Србији; Национална стратегија запошљавања за период 2005-2010. година; Национални план акције за децу; Национална стратегија привредног развоја Републике Србије од 2006. до 2012. године; Миленијумски циљеви развоја у Републици Србији; Стратегија унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици

Србији; Стратегија развоја заштите менталног здравља; Национална стратегија за борбу против ХИВ/АИДС-а; Стратегија подстицања рађања; Стратегија развоја здравља младих у Републици Србији; Стратегија регионалног развоја Републике Србије за период од 2007. до 2012. године; Стратегија развоја стручног образовања у Републици Србији; Стратегија образовања одраслих у Републици Србији; Стратегија развоја социјалне заштите; Стратегија развоја железничког, друмског, водног, ваздушног и интермодалног транспорта у Републици Србији од 2008-2015. године; Стратегија борбе против трговине људима у Републици Србији и Стратегија развоја информационог друштва у Републици Србији.

У изради националне стратегије пошло се и од међународних докумената: Општа декларација о правима човека; Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода; Светски акциони план за младе УН од 2000. године па надаље; Бела књига о политици за младе Европског Парламента и Европска повеља о учешћу младих у општинском и регионалном животу.

Оно што треба истаћи јесте да ЛАП треба донети пре свега да би задовољили растуће потребе младих наше општине, омогућити им остварење права и једнаких могућности, а тиме поспешити и њихову одговорност према себи, другима и заједници.

2. Циљна група коју обухвата Локални акциони план

Појам „млади” описује фазу живота између детињства и одраслог доба. Младост је посебно животно раздобље у којем се, уз биолошко и психолошко сазревање, одвија и процес укључивања појединца у друштвену заједницу. Током тог раздобља, од младих се очекује да развију вештине и способности да би могли да преузму улоге у свим областима друштвеног деловања. Процес укључивања појединца у друштво по правилу траје док се не постигне примерен степен социјалне аутономије, одговорности и самосталности. Тешко је одредити и дефинисати узрасну границу младости, те се и формална одређења овог животног раздобља разликују између институција Уједињених нација, Европске уније и националних институција. У свету постоје различите дефиниције узрасних граница младих и сматра се да ниједан други животно период не провоцира толико дискусија о узрасним границама. Трајање младости је у ствари социјално, а не биолошки одређено. Школовање је кључни чинилац који скраћује или продужава младост. Младост јесте краћа код оне групе младих који се краће школују, док је дужи пут до одрастања младих који се најдуже школују. У земљама у транзицији, као што је Република Србија, продужена младост је често ствар принуде. Специфичности ситуације у Републици Србији као што су: сиромаштво у друштву, низак проценат запослености младих и изазови са којима се суочавају млади људи у процесу преласка из детињства у одрасло доба захтевају флексибилан приступ. Зато је горња граница младости померена на тридесет година, са пуном свешћу да је у питању веома хетерогена популација коју карактеришу различити развојни циљеви у различитим фазама младости.

Овај Акциони план се односи на деловање за добробит свих младих Градске општине Обреновац у доби **од 15 до 30 година**, без обзора да ли они живе у Обреновцу или околним насељеним местима, без обзира на њихов узраст, пол, социјални статус, национално, верско или политичко опредељење, сексуалну оријентацију, инвалидитет, интересовања...

Основни демографски подаци и подаци о општини Обреновац

Обреновачка општина се налази у средишњем делу доњоколубарског басена, на истоку и југу се граничи са Шумадијом, долинама Колубаре и Тамнаве, на западу су огранци Поцерине, а на северу река Сава.

Општину Обреновац сачињава 29 месних заједница: Дудови, Рвати, II Месна заједница, III Месна заједница, Забрежје, Звечка, Кртинска, Уровци, Ратари, Бело Поље, Мислођин, Јасенак, Дражевац, Баљевац, Конатице, Пољане, Барич, Мала Моштаница, Стублине, Велико поље, Пироман, Трстеница, Грабовац, Дрен, Орашац, Љубинић, Вукићевица, Скела и Ушће.

Према попису из 2002. године у општини Обреновац живи 70.975 становника, на површини од 40.995 ха.

Укупан број младих узраста 15 - 30 година, селектован према полу по попису из 2002. године је 15.091, од тога 7.369 младих женског и 7.722 младих мушког пола.

На територији ГО Обреновац постоје три средње школе: Гимназија, Пољопривредно-хемијска и Техничка школа Обреновац. Установе и институције које брину о младима су: Дом здравља Обреновац, Центар за социјални рад Обреновац, Национална служба за запошљавање, Библиотека «Влада Аксентијевић», ЈП Спортско културни центар Обреновац, Полицијска станица Обреновац.

3. Како је текао процес израде Акционог плана?

Канцеларија за младе Градске општине Обреновац била је носилац пројекта израде Локалног акционог плана за младе, док је Група «Хајде да...» из Београда вршила надгледање и саветодавну подршку током процеса. Након потписивања Уговора о партнерству између Градске општине Обреновац и «Групе Хајде да...» о заједничком спровођењу пројекта, заказан је први састанак у циљу покретања израде ЛАП-а Градске општине Обреновац у мају месецу 2009. године. Првом састанку присуствовали су представници организација младих и за младе, локалне самоуправе и подмладака политичких партија са циљем да се иницира израда Локалног акционог плана за младе, али и идентификују основни проблеми и потребе са којима се суочавају млади, а затим партнери који треба да буду укључени у израду плана. За координаторе процеса изабрани су Бојана Ашковић и Душко Крстић.

Убрзо након првог састанка заказана је и одржана Конференција за покретање израде ЛАП-а у јуну 2009. године, у малој сали Спортско културног центра Обреновац, и то је била прилика да се започне процес са већим бројем партнера. Конференцији је присуствовало преко 100 учесника из 54 организације и институције. На конференцији је утврђена Визија развоја младих у Градској општини Обреновац, а затим се приступило раду по тематским областима ЛАП-а и изабрани су координатори радних група.

Уследиле су обуке од стране Групе «Хајде да...» из Београда за јачање капацитета учесника пројекта, пре свега координатора и заменика радних група, али и понеких учесника. Паралелно са овим процесом текао је процес истраживања потреба младих Градске општине Обреновац који је укључио преко 500 младих.

Рад је настављан кроз бројне контакте са партнерима и радне састанке. Процес израде ЛАП-а обухватао је 9 области које су разматране у оквиру 9 радних група. Свака од радних група била је руковођена од стране координатора и заменика радне групе и

састала се најмање четири пута у току процеса, што представља 36 састанака радних група. Формирање радних група и први радни састанак одржан је на Конференцији за покретање израде ЛАП-а. На првом састанку учесници радних група су анализирали проблеме и потребе младих и предложили могуће мере за њихово решавање. Други састанак, након добијања резултата истраживања, дефинисао је приказ стања у области и специфичне циљеве. Трећи састанак радних група имао је за циљ детектовање мера и задатака за решавање проблема и задовољавање потреба младих. И четврти састанак радних група био је прилика да се утврде рокови, ресурси и одговорни за спровођење ЛАП-а, али и предложе механизми за имплементацију и вредновање плана.

Област деловања ЛАП-а	Координатори и заменици координатора	Активни чланови радне групе
1.Образовање	Бојана Ашковић Душица Чолаковић	Новица Филиповац Стефан Алексић Тања Игић Ана Сретеновић Никола Студен Милан Станковић Александар Величковић Тијана Радужић Милица Станисављевић Милена Кочовић
2.Култура, спорт и рекреација	Марко Ристић Вукашин Миличевић	Срђан Премовић Душица Јовановић Милица Станисављевић Катарина Барјактаревић Милица Алавања Ђорђе Јелесић Илинка Рађеновић Горан Премовић Александар Поповић Слободан Радојчић Јасмина Обрадовић Александар Ђурковић Славко Стаменић Драгољуб Тасић Слободан Даниловић Данка Остојић
3.Слободно време, активизам и волонтеризам	Бојан Грујић Маја Иванковић	Лазар Радовановић Исидора Јоветић Иван Роди Ана Поповић Жижица Поповић
4.Запошљавање	Милош Милисављевић	Ненад Ковачевић

	Никола Божић	Игор Банковић Жељко Поповић Растко Биорац
5.Социјална политика	Мијодраг Богићевић Јелена Ранковић	Виктор Стојковић
6.Информисање и мобилност	Исидора Адамовић Јелена Матић	Страхиња Колашинац Растко Шејић Срђан Ранковић Томислав Јеремић
7.Активно учешће младих у доношењу одлука	Слађана Павловић Петра Ђенадић	Анђела Љајевић Златомир Јовановић Дајана Васковић Бранко Матић Далибор Петковић Вања Јовановић Јасмина Петровић Мијодраг Вујошевић Душко Крстић Жељко Јоветић
8.Здравље и екологија	Хаџи Славица Сарић Милан Малешевић	Слободан Молеровић Жарко Јовановић Милан Бугарски Марко Перишић Борис Несторовић Милош Мирковић Сања Стајић Марина Чолић Драган Рафаиловић Александар Сарић Рађеновић Илинка
9.Безбедност	Ренато Цветковић Војин Несторовић	Љубинко Живановић

Важан задатак у процесу био је мотивисање младих као и других заинтересованих страна да се укључе у креирање акционог плана, како би на најбољи могући начин установили везе и контакте између Градске општине, младих, институција, јавних предузећа/сервиса грађана, медија и омладинских организација, како би обезбедили да процес израде плана буде отворен, транспарентан и демократичан.

Локални акциони план за младе Градске општине Обреновац је производ заједничког деловања кључних партнера у пројекту, који су несебично улагали знања, вештине и искуства у израду плана у коме су учествовали кључни фактори развоја грађанског

друштва: јавност, пре свега млади, невладин сектор, подмладци политичких партија, доносиоци одлука, јавна предузећа, институције, установе и медији, са којима су потписани протоколи о партнерству.

Између састанака радних група, уз подршку Групе «Хајде да...», вршено је уједначавање резултата рада радних група и формулисање нацрта ЛАП-а, како би се избегла непотребна преклапања. Формулисање нацрта подразумевало је коришћење метода прегледа документације и састајања координатора радних група.

Кроз процес је одржано преко 100 састанака са различитим партнерима: заинтересованим и одговорним странама, а као резултат тога у израду акционог плана се укључило: 14 локалних и републичких институција и установа, 33 удружења грађана и организација, 5 подмладака политичких партија и 10 представника локалне самоуправе.

Анализа потреба и проблема младих, као и утврђивање метода израде Локалног акционог плана спровођена је на састанцима 9 радних група кроз области деловања акционог плана и кроз 10 састанака координатора радних група и опште координације пројектом.

Између састанака координатора и радних група вршена је промоција и вредновање у циљу отворености, укључености свих заинтересованих страна и демократичности процеса кроз акције и кампање Канцеларије за младе ГО и на интернет страници и форуму: www.obrenovac.rs на коме је током читавог процеса текла расправа о ЛАП-у.

Локални акциони план за младе је промовисан на Завршној Конференцији која је одржана 13. априла 2010. године, у малој сали СКЦ-а Обреновац, након чега је започео процес јавне расправе.

После окончања јавне расправе Локални акциони план за младе Градске општине Обреновац 2010-2015. упућен је Скупштини Општине на усвајање.

Процес израде ЛАП-а финансијски је подржан од стране Градске општине Обреновац и Групе „Хајде да...“ из Београда и њених партнера Фондације Улоф Палме, Фонда за отворено друштво, The Balkan Trust for Democracy, СИДА, уз огромни допринос волонтера, пре свега Канцеларије за младе и координатора и заменика координатора радних група по тематским областима.

4. Визија, принципи и општи стратешки циљеви

4.1. Визија

Млади Обреновца знају, хоће и имају једнаке прилике да активно доприносе и преузму одговорност за лични развој и развој Обреновца уважавајући друге и другачије.

4.2. Принципи Стратегије

Принципи Стратегије произлазе из вредносног система чији су основ Устав Републике Србије, Општа декларација о правима човека, Конвенција УН о правима детета са протоколима, Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и Међународни пакт о грађанским и политичким правима и Националне Стратегије за младе. Принципи Стратегије су:

- **Поштовање људских права**

Обезбеђује се да сви млади имају иста права без обзира на пол, расну и националну припадност, религијско и политичко опредељење, сексуалну оријентацију, социјални статус, као и функционалне сметње (инвалидитет). Обезбеђују се равноправне могућности за развој младих засноване на једнаким правима, а у складу са потребама, сопственим изборима и способностима.

- **Равноправност**

Омогућава се да сви млади имају право на једнаке шансе, на информисање, на лични развој, доживотно учење, запошљавање у складу са сопственим карактеристикама, изборима и способностима. Обезбеђује се поштовање родне равноправности, недискриминације, слободе, достојанства, безбедности, личног и друштвеног развоја младих.

- **Одговорност**

Подстиче се и развија одговорност лица која раде са младима, као и одговорност младих у односу на њихове обавезе.

- **Доступност**

Препознају се и уважавају потенцијали младих као важан друштвени ресурс и исказује се поверење и подршка могућностима младих: млади знају, могу, умеју и хоће. Обезбеђују се услови за очување здравља младих и квалитетно провођење слободног времена. Афирмише се и стимулише постепено увођење и развијање инклузивног образовања на свим нивоима.

- **Солидарност**

Развија се међугенерациска солидарност и улога младих у изградњи демократског грађанства. Подстичу се сви облици солидарности, подстиче се култура ненасиља и толеранције међу младима.

- **Сарадња**

Подржава се и обезбеђује слобода удруживања и сарадња са вршњацима и подстиче међугенерациска сарадња, на локалном, националном и међународном нивоу.

- **Активно учешће младих**

Обезбеђује се подршка младима како би учествовали у процесу доношења одлука, као и у активностима које доприносе изградњи бољег друштва.

- **Интеркултурализам**

Омогућава се поштовање различитости у свим областима људског живота, толеранција, као и афирмација уметничких и креативних приступа усмерених на неговање и развијање интеркултуралног дијалога међу младима. Промовише се дијалог као процес у којем млади јачају своју спремност, разумевање и уважавање различитости, као и неговање заједничких вредности.

- **Целоживотно учење**

Промовише се целоживотно учење којим се афирмише знање и омогућава стицање способности за његову практичну примену. Обезбеђује се повезивање формалних и неформалних облика образовања и развијање и успостављање стандарда у образовању.

- **Заснованост**

Обезбеђује се да приказ стања о положају младих, циљеви и мере буду засновани на утемељеним и релевантним подацима и резултатима истраживања.

4.3. Општи стратешки циљеви

Полазећи од визије и принципа дефинисани су циљеви који обухватају области важне за укупан живот младих у Обреновцу. Ови циљеви нису рангирани по степену важности.

Области и Општи стратешки циљеви:

1. Унапређење и стварање услова за развој квалитетног формалног и неформалног образовања за младе на територији општине Обреновац
2. Побољшање културних, спортских и рекреативних садржаја за младе у општини Обреновац
3. Унапређивати могућности за квалитетно провођење слободног времена младих и развијати квалитетан и организован рад са волонтерима
4. Побољшање квалитета живота младих пружањем једнаких шанси за све, њиховом социјалном укљученошћу, солидарношћу, превентивним деловањем и друштвеном бригом и заштитом породице
5. Унапредити систем информисања младих и повећати покретљивост младих са територије ГО Обреновац
6. Развијање свести младих о важности учествовања у доношењу одлука кроз стварање инструмената за континуирано учешће младих
7. Развијање свести о здравим стиливима живота, правилном психофизичком развоју младих унапређењем превентивног деловања, подизање еколошке свести и пружање подршке цивилном сектору у области екологије и програмима одрживог развоја који укључују младе

8. Унапредити услове за безбедан живот младих
9. Унапредити перспективе за све облике запошљавања, samozapošljavanja и предузетништва младих.

5. Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Обреновцу

Локални акциони план за младе ГО Обреновац израђен је на основу два истраживања.

Прво истраживање о положају и потребама младих из 2007. године нам нуди следеће чињенице које се односе на младе Обреновца:

- највећи проблеми које млади у Обреновцу наводе су: загађеност (28.6 %), наркоманија (25.3 %), незапосленост и лоша материјална ситуација (19.8 %)
- скоро 80% старијих испитаника сматра да млади и могу и желе да реше одређене проблеме у граду, док тек 61.5% младих сматра да то млади желе да учине, а 75.8% младих сматра да то млади и могу учинити
- 44 % младих сматра да локална самоуправа има главну улогу у решавању проблема, док 19.8% младих види себе као некога ко има главну улогу у решавању проблема
- само 10.5% младих су били покретачи иницијативе за неку акцију
- уколико би им се указала прилика 70.3% младих би напустило Обреновац
- начин живота младих: у просеку је млада особа из Обреновца у последњих 5 година на летовању била два пута, на зимовању једанпут и у иностранству једном; 90.1% младих живи са родитељима

Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Обреновцу из октобра 2009. године нам нуди следеће чињенице које се односе на младе Обреновца:

- преко 50% младих у Обреновцу незадовољно је могућностима које им се пружају у Обреновцу
- млади сматрају да у школама највише недостају: рачунарски центар (49%) и ученички клуб/простор за ученике (37%)
- 38% младих никада није похађало било какве семинаре, тренинге, курсеве, креативне радионице
- преко 50% младих саопштава да је заинтересовано за различите видове неформалног образовања
- 30% младих који тренутно похађају средњу школу сматра да ђачки парламент у њиховој школи не постоји
- млади најчешће проводе слободно време код куће (уз компјутер/интернет или слушајући музику) или са друштвом (на седељкама или другим окупљањима)
- 37% младих каже да није прочитало ниједну књигу у последња три месеца
- 83% младих никада није учествовало у решавању неког локалног проблема
- 60 % младих није члан ниједног клуба/друштва/удружења
- 80% младих никада није волонтирало у некој организацији или институцији у Обреновцу
- чак 64% младих који су у радном односу ради изван струке
- 50% младих никада није путовало у иностранство

- око 25% младих редовно одлази на летовање, око 10% никада није било на летовању, док је око 40% њих на летовању било само неколико пута у животу
- око 25% младих никада није користило интернет или га је користило само неколико пута у животу
- 70% младих сматра да су могућности које млади у Обреновцу имају за активно учешће у доношењу одлука лоше
- 67% младих код лекара одлази само уколико је то неопходно
- више од 50% младих саопштава да се не осећа безбедно у Обреновцу
- 75% младих сматра да млади не поштују саобраћајне прописе
- 80% младих живи са родитељима у родитељском стану

Истраживање из 2009. године је пре свега имало за циљ утврђивање потреба, интересовања и ставова младих у Обреновцу, а све то у циљу сврсисходнијег планирања будућих акција намењених младима, као и у циљу дугорочне политике посвећене решавању проблема младих као групе са специфичним потребама. Конкретан циљ истраживања јесте да, на основу добијених резултата, институције и организације које се баве младима заједно са Градском општином Обреновац развију Локални акциони план за младе и тиме унапреде положај младих у Обреновцу.

Истраживање је неоспорно дало обиље корисних информација. Ипак, уколико се ова сазнања не искористе и не послуже као основа за конкретне акције ка решавању проблема које су млади Обреновчани уочили, сва сазнања остаће само хрпа процената. Ово истраживање може послужити као добар подстицај за младе људе који желе да нешто промене и спремни су да се активирају, као и за старије који желе да улепшају и олакшају младост својој или нечијој деци (родитељи, наставници, представници локалних власти...). Уколико свако од нас начини бар мали корак у том правцу, следеће истраживање ће неоспорно дати потпуно другачије резултате.

6. Дефинисање проблема по областима којима се бави ЛАП

6.1. Образовање

Формално образовање: мрежа средњих школа не одговара потребама тржишта рада; недовољно стицање практичног знања током школовања; недовољно развијање и богаћење ваншколских и ван-наставних активности; недостатак професионалног усвршавања наставника; недовољна мотивисаност ученика за квалитетно учествовање у образовном процесу.

Ђачки парламенти: највећи проблем рада ђачких парламената се огледа у недовољној информисаности ученика о правима парламента и немотивисаности да се активно укључе у његов рад; недостатак знања и вештина чланова парламента за успешан рад; недостатак подршке и отвореност школе да се унапреди рад парламента.

Неформално образовање: непостојање квалитетне понуде неформалног образовања за лични и професионални развој младих; недовољно развијена свест и мотивација младих о потреби за сталним личним и професионалним развојем; недовољна информисаност младих о програмима неформалног образовања.

6.2. Култура, спорт и рекреација

Култура: неадекватна комуникација међу институцијама, младих са институцијама и међу младима; неадекватно информисање; недовољно подршке иницијативама младих; недовољно садржаја и недовољан квалитет понуђених садржаја; недовољна заинтересованих младих за садржаје из културе; недовољно простора намењеног младима (простор за рад и реализацију садржаја), постојећи простори нису адекватно уређени и опремљени.

Спорт и рекреација: недовољно спортских објеката за рекреацију на отвореном (скејт паркови, орјентиринг, бициклистичке стазе..); недовољно подршке спортским друштвима за увођење и ширење рекреативних активности младих; недовољно промовисање бављења спортом код младих;

6.3. Слободно време, активизам и волонтеризам

Слободно време: не знају се потребе младих за програмима у оквиру слободног времена; недовољно спортских, рекреативних и културних садржаја; млади нису довољно мотивисани и заинтересовани за активно и креативно трошење слободног времена, недостатак адекватних јавних простора отворених за младе и активности младих; млади су недовољно информисани о постојећим активностима/програмима.

Активизам: не постоји институционални инструменти за подршку активностима неформалних група и појединаца; не постоји учешће младих у доношењу одлука код креирања програма; активности младих нису довољно видљиве; мали број омладинских организација; лоша координација–комуникација-сарадња између удружења грађана и удружења грађана и општине; млади нису свесни сопствене улоге у решавању проблема.

Волонтеризам: недовољан број волонтерских програма/активности/волонтера; одсуство квалитетног и организованог рада са волонтерима.

6.4. Запошљавање

Запошљавање: лоша информисаност младих о пословима и понудама на тржишту рада; слабо интересовање за рад; недовољна предузимљивост младих; неспремност за даље усавршавање; одлагање рада због школовања; недовољан ниво квалификација; неодговарајуће образовање; лош квалитет образовања; припадност руралним срединама; недовољна понуда послова на територији општине; недовољна сарадња образовних институција, привредних субјеката и Националне службе за запошљавање.

6.5.Социјална политика

Социјална политика: сиромаштво; пораст регистрованог насиља (у породици); малолетничка деликвенција, постинституционални прихват и интеграција деце и младих; дискриминација и недовољна социјална укљученост Рома; недовољна подршка младим родитељима.

6.6. Информисање и мобилност

Информисање: не постоји јединствен модел информисања младих; не постоји довољна подршка/ техничка/логистичка/материјална развоју информисања младих и развоју људских ресурса за информисање младих; не постоји развијен комуникацијски канал; недовољна укљученост младих у програме информисања младих у постојећим локалним медијима.

Мобилност: недовољна информисаност; недовољна подршка/не постоји месечна маркица за превоз за незапослене младе; не постоји довољна спремност/одважност код младих за покретљивост; недовољан број ноћних поласака викендом на релацији Обреновац-Београд, скупа карта и лоша повезаност насељених места са Обреновцем; млади са функционалним потребама у многим ситуацијама нису у могућности да присуствују догађајима због недостатка персоналне асистенције, као и немогућношћу приступа неким местима због архитектонских баријера и недостатка адекватног превоза; недоступност градских програма и догађаја младима.

6.7. Активно учешће младих у доношењу одлука

Активно учешће младих у доношењу одлука: неразвијена култура активног учешћа у доношењу одлука; недовољно охрабривање и подршка младим лидерима и активним младим људима за преузимање лидерске улоге и одговорности у заједници; мали број омладинских организација и непостојање Кровне организације младих; слаба сарадња/ координација између удружења грађана и удружења грађана и општине, као и одсуство јединствене евиденције удружења грађана са територије општине Обреновац; недовољан капацитет неформалних и формалних група; непостојање општинског тела за младе - Савет за младе; млади су недовољно присутни у институцијама, саветима и комисијама које се баве младима.

Ученички парламенти: недовољна мотивација, неинформисаност, отпор наставника, различити интреси различитих година, недовољна подршка локалне заједнице.

6.8. Здравље и екологија

Здравље: недовољно развијена свест о здравим стиливима живота и недостатак подршке правилном психо-физичком развоју младих у областима: развоја здраве и стабилне личности код младих, рекреација, исхрана и репродуктивно здравље; недовољно организован и континуиран рад на превенцији болести зависности, сексуално преносивих болести и ХИВ-а, менталних проблема у развојном добу, агресивног понашања и насиља; неадекватна здравствена заштита младих, недовољно промовисана заштита за младе, посебно за маргинализоване групе.

Екологија: недовољна еколошка свест младих; недовољна координација, организованост, сарадња и оснаженост удружења грађана у области екологије; недовољно програма неформалног образовања из области заштите животне средине; недовољна финансијска подршка програмима; непрепознавање неформалних група младих као реализатора еколошких програма; недовољно укључивање младих у процесе доношења одлука о еколошким питањима.

6.9.Безбедност

Безбедност: проблеми везани за породичне односе; недовољно санкционисање група који негативно делују на младе; неинформисаност младих—непознавање закона и прописа; негативан утицај вршњачких група-недовољно истицање позитивних узора; одсуство и недовољно финансирање едукативних и превентивних програма; недовољно обучених људских ресурса.

1. Образовање

Општи циљ	Специфични циљ	Мера / Активност	Рок	Одговорни	Потреби ресурси
1. Унапређење и стварање услова за развој квалитетног формалног и неформалног образовања за младе на територији општине Обреновац	1.1. Информисање, промоција и мотивација ученика средњих школа на територији општине Обреновац за активно учешће у ђачким парламентима	1.1.1. Промоција ђачких парламената међу средњошколцима—кроз информативне кампање и кампање јавног заговарања, кампање бирања председника парламента, промотивне активности, семинаре о активном учешћу младих у доношењу одлука... 1.1.2. Информисање средњошколаца о улози и могућности деловања парламената на школски живот—трибине, округли столови, инфо брошура (о законским правима и утицају ђачког парламента)	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; средње школе у Обреновцу; удружења грађана; ђачки парламенти	Волонтери, промотивни материјал, материјални, људски и просторни ресурси, локални медији
	1.2. Подизање капацитета и оснаживање чланова ђачких парламената у средњим школама на територији општине Обреновац	1.2.1. Обучити представнике ђачких парламената за учешће у креирању, реализацији и праћењу резултата школских активности 1.2.2. Семинари за чланове ђачких парламената намењени јачању интерперсоналних вештина—вештине комуникације, вештине тимског рада и преговарања, лидерске вештине... 1.2.3. Семинари за чланове ђачких парламената из области писања и управљања пројектима 1.2.4. Конкурси за финансирање пројеката ђачких парламената	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана; ђачки парламенти	Промотивни материјал, канцеларијски материјал, материјални, људски и просторни ресурси, информације о текућим активностима организација које се баве овом облашћу
	1.3. Награђивање најбољих	1.3.1. Израда јасних критеријума за награђивање студената	2010. - 2015. година	Одељење за буџет,	Материјални, људски

	средњошколаца и студената са територије општине Обреновац	1.3.2. Годишњи општински конкурс за доделу награда најбољим студентима 1.3.3. Награђивање средњошколаца који постижу значајне резултате на државним такмичењима		финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; бизнис сектор	ресурси, локални медији, радно тело
	1.4. Помоћ наставницима средњих школа са територије општине Обреновац у професионалном усавршавању	1.4.1. Испитивање потреба наставног кадра у средњим школама 1.4.2. Семинари и радионице за задовољење идентификованих потреба наставника 1.4.3. Семинари и радионице за побољшање комуникације између наставника и ученика, за јачање интерперсоналних вештина наставника и конструктивног решавања сукоба, као и подршка програмима „Школа без насиља“	2013. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана; средње школе у Обреновцу	Канцеларијски материјал, волонтери, техничка опрема, материјални и људски ресурси, информације о текућим активностима организација које се баве овом облашћу
	1.5. Развијање свести и мотивације младих са територије општине Обреновац о потреби за сталним личним и професионалним развојем и усавршавањем	1.5.1. Промоција неформалног учења и концепта доживотног учења- промотивне кампање којима се знање и образовање промовишу као вредности, медијске промоције, округли столови, трибине... 1.5.2. Акције везане за развијање свести о томе да вештине стечене неформалним образовањем представљају релевантне референце приликом запошљавања	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана; локални медији	Промотивни материјал, материјални, просторни и људски ресурси, локални медији, информације о активностима организација које се баве овом облашћу, локални медији
	1.6. Информисање младих са територије општине Обреновац о програмима неформалног	1.6.1. Коришћење различитих канала комуникације за информисање младих о програмима неформалног образовања- медијска промоција, плакати, лифлети, интернет, дописи	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене	Канцеларијски материјал, промотивни материјал, волонтери,

	образовања	школама...		делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; локални медији	материјални ресурси, локални медији
	1.7. Стварање годишњег програма неформалног образовања у оквиру рада Клуба за младе	1.7.1. Испитивање потреба младих за неформалним облицима образовања 1.7.2. Прилагођавање понуде неформалних облика образовања потребама младих 1.7.3. Креирање одрживих неформалних програма у оквиру рада Клуба за младе 1.7.4. Конкурси за реализацију пројеката из области неформалног образовања намењених младима	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана; ђачки парламенти, уметници, неформалне групе младих	Канцеларијски материјал, техничка опрема, волонтери, материјални, људски и просторни ресурси

2. Култура, спорт и рекреација

Општи циљ	Специфични циљ	Мера / Активност	Рок	Одговорни	Потреби ресурси
2. Побољшање културних, спортских и рекреативних садржаја за младе у општини Обреновац	2.1. Унапређење комуникације међу институцијама, младих са институцијама и међу младима	2.1.1. Протокол о сарадњи—неформалне групе/ удружења грађана и институције 2.1.2. Заједничке активности институција културе, удружења грађана и неформалних група (трибине, округли столови, радионице, концерти, изложбе...) 2.1.3. Информисање младих о програмима и могућностима коришћења ресурса установа културе: Инфо центар (у области Информисање и мобилност)	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; ЈП СКЦ; Библиотека Влада Аксентијевић; удружења грађана; неформалне групе; КУД-ови; спортска друштва, организације и клубови; уметници	Канцеларијски материјал, материјални, просторни ресурси, локални медији, информације о текућим активностима организација које се баве овом облашћу
	2.2. Побољшање културних садржаја за младе и мобилисање младих за учешће у организовању тих културних садржаја	2.2.1. Испитивање потреба младих из области културе и усклађивање програма са постојећим потребама 2.2.2. Организовање фокус група младих при креирању годишњих програма—учешће младих у процесу креирања политика из области културе 2.2.3. Финансијска, техничка и логистичка подршка и промоција младих уметника и неформалних група (конкурси, концерти, изложбе, књижевне вечери, представе...) 2.2.4. Отварање и опремање простора за музичке пробе у оквиру ЈП СКЦ	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; ЈП СКЦ; Библиотека Влада Аксентијевић; удружења грађана; неформалне групе; уметници;	Канцеларијски материјал, техничка опрема, волонтери, материјални, просторни ресурси

		2.2.5. Финансијска, техничка и логистичка подршка формирању Културне мреже младих 2.2.6. Адаптација простора за садржаје из области културе 2.2.7. Организовање културних догађаја од стране институција културе, удружења грађана и неформалних група (представе, концерти, изложбе, књижевне вечери, промоције...)		КУД-ови	
	2.3. Побољшање спортских и рекреативних садржаја за младе и мобилисање младих за учешће у организовању садржаја физичке културе и здравог живота	2.3.1. Јавни конкурси за спортска удружења и институције за увођење и ширење рекреативних активности младих и школског спорта 2.3.2. Кампање, активности и манифестације за промоцију рекреативног бављења спортом; промотивне и бесплатне активности спортских клубова и центара 2.3.3. Субвенције за младе при коришћењу спортских сала и спортских објеката у државној својини за рекреативне активности 2.3.4. Развијати објекте за рекреацију на отвореном (бицикличке стазе, скејт паркови, оріјентиринг...) 2.3.5. Подршка и промоција младих успешних спортиста	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; ЈП СКЦ; удружења грађана; неформалне групе; спорстка удружења и клубови; Спортски савез; ЈП за изградњу	Промотивни материјал, волонтери, материјални, просторни ресурси, техничка опрема, локални медији

3. Слободно време, активизам и волонтеризам

Општи циљ	Специфични циљ	Мера / Активност	Рок	Одговорни	Потреби ресурси
3. Унапређивати могућности за квалитетно провођење слободног времена младих и развијати квалитетан и организован рад са волонтерима.	3.1. Развити систем за континуирано праћење потреба младих у оквиру слободног времена	3.1.1. Истраживање потреба младих – спроводити на годишњем нивоу	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана; неформалне групе	Канцеларијски материјал, техничка опрема, волонтери, људски ресурси
	3.2. Развити инструменте за подршку (финансијску / техничку / логистичку) појединцима, неформалним групама младих, организацијама младих, као и оснивање нових група у виду фондова/конкурса	3.2.1. Јавни конкурс за пројекте намењене младима 3.2.2. Развијати програм Омладински фонд – подршка неформалним групама и појединцима 3.2.3. Едукативне активности - промоција цивилног друштва, промоција функционисања друштва и начинима утицаја на њега, промоција кретивности и одговорности младих, побољшање сарадње и комуникације младих са младима и младих и установа/ институција	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана; неформалне групе младих; ђачки парламенти	Материјални, просторни, људски ресурси, промотивни материјал, локални медији
	3.3. Повећати број спортских терена/дешавања који су доступни за рекреацију младих	3.3.1. Побољшање спортских и рекреативних садржаја (у оквиру области Култура, спорт и рекреација)	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за	Материјални, просторни ресурси

				младе; ЈП СКЦ; удружења грађана; неформалне групе; спортска друштва, организације и клубови	
	3.4. Повећати број културних дешавања за младе	3.4.1. Побољшање садржаја из области културе (у оквиру области Култура, спорт и рекреација)	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; ЈП СКЦ; Библиотека Влада Аксентијевић; удружења грађана; неформалне групе; уметници	Материјални, просторни ресурси
	3.5. Развити механизме за повећање видљивости активности младих	3.5.1. Промоција успешних младих 3.5.2. Развијање Информативног центра (у оквиру области Информисање и мобилност)	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе	Локални медији
	3.6. Развијати програме и системе за мотивацију младих/ повећати информисаност младих о квалитетном провођењу слободног времена/активизму/ волонтеризму	3.6.1. Креативне радионице, промоције спорта, музике, уметности, активности, хобија; улична дешавања (музичког, уметничког, спортског садржаја...) 3.6.2. Улична пропаганда и цивилне акције 3.6.3. Тренинзи за тренере 3.6.4. Вршњачка едукација о	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења	Промотивни материјал, материјални, пр осторни и људски ресурси, локални медији

		цивилном друштву 3.6.5. Информисање младих -подршка постојећим ресурсима и развијање Магазина за младе и ТВ емисије намењене младима 3.6.6. Попусту у установама које нуде садржаје слободног времена		грађана; ЈП СКЦ Обреновац; уметници; неформалне групе; КУД-ови; спортска удружења и клубови; локални медији	
	3.7. Развити локални волонтерски сервис–квалитетан и организован рад са волонтерима	3.7.1. Едукативни семинари за волонтере и јавне институције–подизање капацитета 3.7.2. Информативне кампање са циљем регрутације волонтера и промоције волонтеризма 3.7.3. Саветодавна подршка–одлазак на кампове широм света 3.7.4. Креирање и спровођење квалитетних локалних волонтерских програма	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана; локалне институције; Ћачки парламенти; неформалне групе	Промотивни материјал, локални медији, материјални, просторни и људски ресурси
	3.8. Обезбедити и опремити јавне просторе/прикладне просторије намењене младима/формалним – неформалним групама младих	3.8.1. Иницирање решавања проблема простора за рад удружења грађана, удружења, неформалних група и иницијатива младих 3.8.2. Отварање постојећих простора и институција за нове програме и уметнике, музичаре, спортисте ... 3.8.3. Иницирање програма уређења простора за младе (ангажовање студената архитектуре, ентеријера и сродних струка)	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана; неформалне групе; КУД-ови; спортска удружења и клубови; локални медији; уметници	Материјални, просторни и људски ресурси

4. Запошљавање

Општи циљ	Специфични циљ	Мера / Активност	Рок	Одговорни	Потреби ресурси
4. Унапредити перспективе за све облике запошљавања, самозапошљавања и предузетништва младих.	4.1. Побољшати информисаност младих о пословима и понудама и повећати заинтересованост младих за рад, активно тражење посла и предузетност	4.1.1. Кампање 4.1.2. Конференција о запошљавању младих 4.1.3. Трибине 4.1.4. Штампање информативног материјала (флајери) 4.1.5. Уличне акције 4.1.6. Израда, промоција и дистрибуција информатора 4.1.7. Израда тв и радијске емисије, рубрика у локалним листовима, огласна табла о запошљавању младих 4.1.8. Израда нових и ажурирање постојећих веб страница 4.1.9. Промоција и оснаживање сајмова запошљавања 4.1.10. Едукативни програми за подизање нивоа знања и побољшавање мотивације-семинари (писање CV, АТП)	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Национална служба за запошљавање; Предузетнички центар Обреновац; локални медији; омладинска задруга; бизнис сектор; удружење предузетника	Промотивни материјал, просторни и материјални ресурси, волонтери, техничка опрема, локални медији
	4.2. Промовисати бављење пољопривредом као модерним послом (рурална подручја)	4.2.1. Кампање 4.2.2. Конференција о запошљавању младих 4.2.3. Трибине 4.2.4. Штампање информативног материјала (флајери) 4.2.5. Израда, промоција и дистрибуција информатора 4.2.6. Израда тв и радијске емисије, рубрика у локалним листовима, огласна табла о запошљавању младих 4.2.7. Промоција и оснаживање сајмова запошљавања	2012. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Национална служба за запошљавање; Предузетнички центар Обреновац;	Материјални, просторни и људски ресурси, канцеларијски материјал

				локални медији; омладинска задруга; бизнис сектор; удружење предузетника	
4.3. Унапредити предузимљивост младих	4.3.1. Подстицати реализацију програма и пројеката за развој омладинског предузетништва- техничка и логистичка подршка 4.3.2. Јавни конкурси за подршку пројекатима ученичких компанија 4.3.3. Едукативни програми за подизање нивоа знања и побољшавање мотивације чланова ученичких компанија	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Национална служба за запошљавање; Предузетнички центар Обреновац; локални медији; омладинска задруга; бизнис сектор; удружење предузетника	Материјални, људски ресурси, информације о текућим активностима организација које се баве овом облашћу	
4.4. Афирмисати даље усавршавање младих (академско)	4.4.1. Испитати потребе младих за каријерним вођењем, саветовањем и информисањем 4.4.2. Развити и оснивати Центар за каријерно вођење и саветовање за рад са младима на тржишту рада у складу са Стратегијом за каријерно вођење и саветовање Републике Србије у оквиру Националне службе за запошљавање 4.4.3. Пружати финансијску и стручну помоћ младима у остваривању радне, стручне и студентске праксе и волонтерског рада	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Национална служба за запошљавање; Предузетнички центар Обреновац;	Канцеларијски материјал, техничка опрема, волонтери, материјални, просторни ресурси	

				локални медији; омладинска задруга; бизнис сектор; удружење предузетника	
	4.5. Афирмисати преквалификацију, доквалификацију и волонтирање	4.5.1. Едукативни програми/обуке за унапређење постојећих и стицање нових вештина и квалификација, отворити могућности волонтирања у јавним институцијама и установама у циљу усавршавања младих и стицања праксе	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Национална служба за запошљавање; Предузетнички центар Обреновац; локални медији; омладинска задруга; бизнис сектор; удружење предузетника	Подаци Националне службе за запошљавање о младима који су незапослени, ма теријални, просторни, људски ресурси, локални медији
	4.6. Прилагодити образовне профиле потребама тржишта	4.6.1. Испитати потребе локалног тржишта рада за образовним профилима 4.6.2. Организовати кампање, трибине, конференције на тему «Образовни профили и потребе тржишта» 4.6.3. Закључке прослеђивати надлежном министартсву	2013. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Национална служба за запошљавање; Предузетнички центар	Канцеларијски материјал, техничка опрема, волонтери, информације о потребама локалних предузећа, просторни ресурси

				Обреновац; локални медији; омладинска задруга; бизнис сектор; удружење предузетника	
	4.7. Повећати конкурентност осетљивих група младих	4.7.1. Информативне кампање за младе без образовања о могућностима наставка школовања и запошљавања	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Национална служба за запошљавање; Предузетнички центар Обреновац; локални медији; омладинска задруга; бизнис сектор; удружење предузетника	Промотивни материјал, локални медији, информације о активностима организација које се баве овом облашћу

5. Социјална политика

Општи циљ	Специфични циљ	Мера / Активност	Рок	Одговорни	Потреби ресурси
5. Побољшање квалитета живота младих пружањем једнаких шанси за све, њиховом социјалном укљученошћу, солидарношћу, превентивним деловањем и друштвеном бригом и заштитом породице.	5.1. Смањење броја младих погођених сиромаштвом на територији општине Обреновац и развој ефикасније социјалне заштите	5.1.1. Додела помоћи од стране Комисије за доделу једнократних помоћи ГО Обреновац младима који су социјално угрожени 5.1.2. Подршка и развој пројеката за материјалну и финансијску помоћ породицама погођених сиромаштвом и организовање хуманитарних акција 5.1.3. Формирање фонда у ГО Обреновац за доделу хитних новчаних једнократних помоћи младима који се нађу у стању социјалне угрожености	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Центар за социјални рад; удружења грађана; Црвени крст	Информације о активностима организација које се баве овом облашћу, волонтери, материјална средства, евиденције Центра за социјални рад
	5.2. Промовисање ненасиља међу младима и смањење насиља у породици	5.2.1. Едукације у средњим школама о насиљу, ненасилној комуникацији и правној регулативи из те области. 5.2.2. Јавни конкурси за пројекте који промовишу ненасиље, толеранцију, ненасилно и мирно решавање конфликта 5.2.3. Иницирање и одржавање директних контаката између институционалних субјеката (МУП, Дом здравља, тужилаштво, Центар за социјални рад, школе) са територије општине Обреновац у циљу превенције насиља и санирања проблема насталих насиљем у породици и међу младима минимум два пута годишње 5.2.4. Континуирано информисање младих о законској регулативи везаној за вршњачко насиље и насиље у породици путем штампаних и електронских медија	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Центар за социјални рад; Дом здравља; Полицијска станица; Општинско тужилаштво; удружења грађана; медији; средње школе; ђачки парламенти	Материјални, људски ресурси, промотивни материјал, локални медији, подаци о регистрованим случајевима насиља у породици и међу младима

	5.3. Смањење броја младих који долазе у сукоб са законом и унапређење превентивних делатности	5.3.1. Јавни конкурси за подршку и развој програма и пројеката за превенцију деликвенције међу младима 5.3.2. Јавни конкурс за развој Социо-терапијског клуба за младе у сукобу са законом и младе у ризику од сукоба са законом 5.3.3. Организовање едукативних скупова о законској регулативи, надлежностима Центара за социјални рад, судским процедурама и сл. за младе са поремећајем у друштвеном понашању	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Центар за социјални рад; удружења грађана	Материјални, просторни ресурси, стручна литература
	5.4. Смањење броја младих корисника институционалног смештаја и развој пројеката постинституционалног прихвата младих	5.4.1. Финансијска, техничка и логистичка подршка развијању услуге социјалне заштите за младе који излазе из система институционалне заштите („Куће на пола пута”, „Становање уз подршку”) 5.4.2. Промовисање и развој породичног смештаја намењеног младима ометеним у развоју, младима у сукобу са законом, младима са здравственим проблемима и сл. 5.4.3. Јавни конкурси за програме и пројекте постинституционалног прихвата и реинтеграције младих у локалну заједницу	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Центар за социјални рад; удружења грађана; неформалне групе; локални медији	Материјални ресурси, људски ресурси, промотивни материјал, локални медији
	5.5. Социјална укљученост и социјална једнакост младих Рома	5.5.1. Кампања за смањење етничких и верских предрасуда према Ромима 5.5.2. Кампања за укључивање младих ромске националности у спортске клубове, културно-уметничка удружења, ђачке парламенте и сл. 5.5.3. Развој пројеката коју подстичу социјалну укљученост младих Рома 5.5.4. Укључивање младих Рома без образовања у школу за образовање одраслих	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Центар за социјални рад; удружења грађана; ромска	Промотивни материјал, локални медији, материјални ресурси, званични подаци и евиденције

				удружења	
	5.6. Планирање породице, брига о породици и њена заштита	5.6.1. Едукација средњошколаца и студената о планирању породице и упознавање са законским одредбама из те области 5.6.2. Организовање трибина и предавања везана за одговорно родитељство 5.6.3. Развој и ширење едукативних програма о репродуктивном здрављу	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Центар за социјални рад; удружења грађана; ромска удружења; Дом здравља Обреновац; средње школе; ђачки парламенти	Материјални, људски, просторни ресурси, локални медији

6. Информисање и мобилност

Општи циљ	Специфични циљ	Мера / Активност	Рок	Одговорни	Потреби ресурси
6. Унапредити систем информисања младих и повећати покретљивост младих са територије ГО Обреновац	6.1. Формирање програма који ће допринети покретљивости младих	6.1.1. Јавни конкурс за програме који ће допринети покретљивости младих 6.1.2. Јавни конкурс за доделу бесплатних годишњих маркица за превоз најбољим студентима 6.1.3. Субвенције младима ради одласка на такмичења и стручна усавршавања у иностранство, ради одласка на студије 6.1.4. Студијске посете, промоција алтернативних начина путовања	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана	Материјални ресурси, конкурс, локални медији
	6.2. Стварање услова за једнаке шансе—приступ младима са функционалним потребама	6.2.1. Семинари/обука персоналних асистената за помоћ младима са посебним потребама 6.2.2. Израда приступних рампи установама и институцијама 6.2.3. Обезбеђивање прилагођеног превозног средства за младе са функционалним сметњама	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана	Материјални, људски, просторни ресурси, волонтери
	6.3. Побољшање повезаности насељених места са Обреновцем, као и Обреновца са Београдом	6.3.1. Увођење викенд ноћних линија 6.3.2. Организовање превоза за посете важнијих догађаја(сајмови, културни и спортски догађаји)	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; саобраћајна предузећа	Локални медији, материјална средства, приватни превозници, техничка опрема
	6.4. Информисање младих	6.4.1. Континуирано и правовремено информисање младих о	2010. - 2015. година	Одељење за буџет,	Промотивни материјал,

		могућностима и перспективама у локалној средини и на републичком нивоу, користећи све коомпоненте Инфо центра–мејл листа, огласна табла, смс листа, веб сајт, информативне кампање... 6.4.2. Мапирање информативних потреба младих људи, истраживање о информативним потребама младих на селу		финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; месне заједнице; удружења грађана; неформалне групе	техничка опрема, локални медији, информације о текућим активностима организација која се баве овом облашћу, канцеларијски материјал, волонтери
	6.5. Развијање Информативног центра и модела како да се покрије територија целе општине	6.5.1. Подршка развоју Инфо центра при Канцеларији за младе: -изграђивати капацитете различитих актера, институција и организација кроз кампање, семинаре, радионице како би остваривали објективно и правовремено информисање младих - стварање услова за одрживост Инфо центра - опремање нових простора за младе у насељеним местима и проширење Инфо центра на села - оснивање ИТ клубова при Инфо центру–опремљене рачунарима и интернетом - техничке радионице за младе који желе да волонтирају у Инфо центру	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Месне заједнице; удружења грађана; неформалне групе; локални медији	Материјални, просторни, људски ресурси, техничка опрема, волонтери
	6.6. Развити инструменте подршке /техничка/логистичка/ материјална развоју информисања младих и развоју људских ресурса за информисање младих	6.6.1. Укључивање младих у медије, покретање гласника/информатора, подржавање сајтова који промовишу информисање за младе 6.6.2. Акције јавног заговарања за оснивање посебних омладинских информативних формата у оквиру постојећих медија 6.6.3. Промотивне активности о могућностима учествовања младих у извештавању вршњака	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; месне заједнице; удружења	Локални медији, материјални, људски ресурси, техничка опрема

		6.6.4. Формирање тима у оквиру локалних медија који ће спроводити неформалне облике образовања за младе у медијима 6.6.5. Конкурси за пројекте школског Интернет радија, листа и нових информативних формата; образовни модули за јачање људских ресурса у школским листовима, радионице за младе који раде у редакцијама школских листа		грађана; неформалне групе; локални медији; ђачки парламенти; средње школе	
--	--	---	--	---	--

7. Активно учешће младих у доношењу одлука

Општи циљ	Специфични циљ	Мера / Активност	Рок	Одговорни	Потреби ресурси
7. Развијање свести младих о важности учествовања у доношењу одлука кроз стварање инструмената за континуирано учешће младих	7.1. Развијати свест код младих о партиципацији/ подстицати младе да активно учествују у друштву/информисање, оснаживање и едукација	7.1.1. Промоција имплементације и реализације Локалног акционог плана за младе—кроз информативне кампање и кампање јавног заговарања, едукације, семинаре, различита окупљања младих 7.1.2. Семинари за јачање капацитета младих лидера за активно учешће у доношењу одлука и радионице за јачање и развој ђачких парламената 7.1.3. Акције везане за развијање осећаја припадности локалној заједници	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана; неформалне групе младих; Кровна организација младих; Савет за младе; ђачки парламенти; подмладци политичких партија	Локални медији, промотивни материјал, материјални, људски ресурси, информације о текућим активностима организација која се баве овом облашћу
	7.2. Подршка (финансијска/техничка/	7.2.1. Јавни конкурси за израду пројеката	2010. - 2015. година	Одељење за буџет,	Материјална средства,

	логистичка) формалним и неформалним групама, иницирање стварања нових група и Кровне организације младих	7.2.2. Семинари за младе активисте, комуникацијске вештине, вештине тимског рада и преговарања, писања и управљања пројектима 7.2.3. Канцеларија за младе и Клуб за младе као ресурс за удружења грађана и неформалне групе- кампање, трибине, округли столови... 7.2.4. Подршка формирању Кровне организације младих		финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана; неформалне групе младих; Кровна организација младих; Савет за младе; ђачки парламенти	људски ресурси, промотивни материјал, локални медији, волонтери
	7.3. Развијати свест установа и институција /обавезати их да буду подршка и прилика за младе	7.3.1. Промоција имплементације и реализације Локалног акционог плана за младе—кроз информативне кампање и кампање јавног заговарања, едукације, семинаре за установе, институције и локалне медије 7.3.2. Успостављање комуникације између установа/институција и младих кроз округле столове, трибине, радионице... 7.3.3. Покретање процеса израде Локалног акционог плана за младе општине Обреновац за период од 2015-2020. године уз учешће младих	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана; установе и институције; локални медији	Материјална средства, људски ресурси, промотивни материјал, списак институција, локални медији
	7.4. Оформити Савет за младе	7.4.1. Формирати Савет за младе ГО Обреновац 7.4.2. Кампања јавног заговарања за изградњу механизма за веће учешће младих у доношењу одлука на локалном нивоу	2010. - 2011. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Веће и Скупштина ГО Обреновац; удружења	Локални медији, промотивни материјал

				грађана; јавне установе; неформалне групе	
--	--	--	--	---	--

8. Здравље и екологија

Општи циљ	Специфични циљ	Мера / Активност	Рок	Одговорни	Потреби ресурси
8. Развијање свести о здравим стиливима живота, правилном психофизичком развоју младих унапређењем превентивног деловања, подизање еколошке свести и пружање подршке цивилном сектору у области екологије и програмима одрживог развоја који укључују младе	8.1. Развијати здраве стилове живота, чувати и унапређивати здравље младих	8.1.1. Образовни програми -едукативни програми о здравим стиливима живота, едукација вршњачких едукатора 8.1.2. Саветодавни рад - активности Саветовалишта за младе Дома здравља Обреновац 8.1.3. Промотивне активности-спортски турнири, рекреативне активности и акције промоције здравих стилова живота	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Дом здравља Обреновац; удружења грађана; неформалне групе	Материјални, људски ресурси, волонтери, промотивни материјал, подаци о активностима Саветовалишта за младе ДЗ Обреновац
	8.2. Развијати и подржавати програме превенције болести зависности, сексуално преносивих болести и ХИВ-а, менталних проблема у развојном добу, агресивног понашања и насиља	8.2.1. Јавним конкурсом, финансијски, технички и логистички подржати развој и ширење едукативних програма-семинари, радионице, кампање, саветодавни рад... 8.2.2. Подршка Савету за борбу против психоактивних супстанци ГО Обреновац-развоју програма и тима 8.2.3. Подршка Саветовалишту за младе Дома здравља Обреновац-јачање људских ресурса: семинари стручног усавршавања запослених, промотивне и информативне кампање...	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Дом здравља Обреновац; удружења грађана	Материјални, људски ресурси, техничка опрема, промотивни материјал, локални медији
	8.3. Повећати	8.3.1. Кампање за промовисање	2010. - 2015.	Одељење за	Промотивни

	информисаност и доступност постојеће здравствене заштите за младе	постојећих превентивних програма 8.3.2 Иницирање стварања механизма који ће повећати доступност постојеће здравствене заштите за младе	година	буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Дом здравља Обреновац; удружења грађана	материјал, волонтери, локални медији
	8.4. Развијати подршку неформланим облицима образовања о екологији и здрављу младих	8.4.1. Јавни конкурси за израду пројеката, семинари, радионице, кампање...	2010. - 2011. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Дом здравља Обреновац; удружења грађана; ЈП за заштиту и унапређење животне средине	Материјални, просторни, људски ресурси, промотивни материјал, локални медији
	8.5. Јачати капацитете, сарадњу, координацију и финансијску подршку удружењима грађана	8.5.1. Семинари за активисте удружења грађана и младе-оснаживање и подстицање за преузимање активне улоге у решавању ових проблема 8.5.2. Успостављање сарадње између удружења грађана, ГО Обреновац и референтних локалних установа /институција- округли столови, трибине, кампање, потписивање протокола о обавезној сарадњи свих одговорних институција и појединаца у оквиру бриге за здравље и рекреацију	2010. - 2011. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Дом здравља Обреновац; удружења грађана; ЈП за заштиту и	Материјални, људски, просторни ресурси

		младих		унапређење животне средине; неформалне групе; бизнис сектор	
	8.6. Обезбедити услове за активно учешће младих у доношењу одлука у вези заштите животне средине и одрживог развоја	8.6.1. Кроз кампање, трибине и јавне скупове информисати младе 8.6.2. Праћење и евалуација постојећих формалних програма од стране младих људи 8.6.3. Иницирање партнерских пројеката привредних субјеката, ГО Обреновац, удружења грађана и младих	2010. - 2011. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана; ЈП за заштиту и унапређење животне средине; неформалне групе; бизнис сектор	Информације о програмама из области заштите животне средине, подаци о конкурсима

9. Безбедност

Општи циљ	Специфични циљ	Мера / Активност	Рок	Одговорни	Потреби ресурси
9. Унапредити услове за безбедан живот младих	9.1. Подршка постојећим и креирање нових едукативних програма	9.1.1. Спроводити истраживања на годишњем нивоу: - о насиљу међу младима; - о поверењу младих у сектор безбедности - о повредама на раду, - професионалним болестима младих као и мобингу над младима 9.1.2. Семинари, радионице, предавања 9.1.3. Размена искустава, посете институцијама, 9.1.4. Јавни конкурс за пројекте намењене младима	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; полицијска станица Обреновац; Центар за социјални рад; Дом здравља Обреновац; Саветовалиште за младе; уметници; неформалне групе; средње школе; ђачки парламенти	Материјални, просторни, људски ресурси, канцеларијски материјал, техничка опрема, волонтери
	9.2. Промоција позитивних модела понашања	9.2.1. Награде за најуспешније средњошколце и студенте (у оквиру области Образовање) 9.2.2. Кампање-промовисати безбедносну културу (кроз спортске и културне догађаје)	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; полицијска	Промотивни материјал, локални медији

				станца Обреновац; уметници; неформалне групе; средње школе; ђачки парламенти; спортисти	
	9.3. Едуковање и стручно усавршавање психолога и педагога – породични односи/ деликвентно понашање младих	9.3.1. Семинари, радионице, предавања 9.3.2. Размена искустава, посете институцијама 9.3.3. Одредити и обучити особу за медијацију сукоба у свакој школи, за препознавање насиља и помоћ жртвама насиља у породици	2010. - 2015. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; полицијска станица Обреновац; средње школе; Центар за социјални рад; Дом здравља Обреновац; Саветовалиште; неформалне групе; средње школе; ђачки парламенти	Материјални, људски ресурси
	9.4. Промотивне и информативне активности	9.4.1. Креирање едукативног штампаног материјала 9.4.2. ТВ и радио емисије, новински чланци 9.4.3. Уличне акције 9.4.4. Промовисати значај, улоге и функције сектора безбедности међу младима (едукативне посете представника полиције и војске средњим школама као и средњошколаца овим институцијама)	2010. - 2011. година	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности; Канцеларија за младе; Клуб за младе; полицијска станица Обреновац;	Промотивни материјал, локални медији, волонтери

				средње школе; ђачки парламенти	
--	--	--	--	--------------------------------------	--

1. Неопходни механизми реализације, контроле и вредновања ЛАП-а:

Озбиљност сваког друштва у намери да се суштински реформише најпре се може уочити у њеном односу према једној од најрањивијих социјалних група као што је омладина. Стратегија сваке власти је да омогући младима остварење њихових животних планова и помоћ при проналажењу свог места у друштву.

Одговорност локалне самоуправе према младима, огледа се, пре свега у:

- креирању јасних ставова о дугорочној стратегији за младе,
- стварању и подршци општинских тела који ће бринути о решавању омладинских питања и проблема,
- обезбеђивању учешћа младих у доношењу одлука,
- подршци омладинских организација и
- повећању средстава и улагања намењених младима, омладинским пројектима и програмима.

Да би ЛАП, креиран са циљем побољшавања положаја младих у друштву кроз системску бригу о младима, био успешно реализован неопходно је поставити механизме његове имплементације и праћења, што је приоритет у првој години његове реализације. Како овај документ не би остао мртво слово на папиру неопходно је функционисање Канцеларије за младе као динамичне структуре и сервиса за младе при локалној самоуправи која ће заједно са Саветом за младе, Клубом за младе при Канцеларији за младе, релевантим институцијама за младе, организацијама младих и за младе и појединцима, бити активан ресурс који ће свакодневно радити на реализацији и праћењу ЛАП-а.

Активно учешће младих и њихова репрезентативност је такође један од показатеља успешности спровођења ЛАП-а, што се може огледати и кроз подршку Општине кровној организацији младих Општине и њено укључивање у доношење одлука.

Јавни конкурси за реализацију ЛАП-а показали су се као најбоља пракса за реализацију ЛАП-а, кроз које се свим заинтересованим странама дају једнаке могућности учешћа.

2. Канцеларија за младе

Канцеларија за младе представља организациону јединицу локалне Управе у којој су утврђене процедуре и системи којим ће се креирати и/или спроводити локална политика за младе (усвојена локална Стратегија и Акциони план за младе). Њена улога је да обезбеди окружење које омогућава младима да се развију у онакве одрасле особе какве су потребне друштву да би напредовало у будућности.

Локална политика за младе, најчешће је представљена у документу којим се прописују садржина и начини спровођења стратешке, организоване и одрживе бриге о младима. Он треба да буде усвојен од стране локалне власти (локална Скупштина), а израђен у партнерству свих одговорних и заинтересованих страна у циљу одрживости, транспарентности и демократичности процеса његовог доношења. Интерес локалне политике за младе, донешене међусобном сарадњом и заједничким деловањем, је да допринесе постизању следећих заједничких циљева:

- Дефинисати задатке појединих ресора, надлежних тела, управе, организација и установа у испуњавању међународних, моралних, уставних и законских обавеза везаних за младе
- Побољшати квалитет живота младих, уважавајући њихове интересе, а према европским стандардима и успешним искуствима из региона, укључити што већи број младих у процесе одлучивања, нарочито о потребама и проблемима младих
- Мобилисати све потенцијале у друштву, посебно младе и најкреативније чланове заједнице, за стварање нових материјалних и духовних вредности, за отворени и самоодрживи развој, активну улогу у процесу европских интеграција и развој демократског друштва и правне државе, стварањем услова за афирмацију младих у локалној заједници, смањити њихово исељавање, изградити конструктиван и партнерски однос са омладинским невладиним организацијама и јединицама локалне самоуправе у остваривању циљева за добробит младих људи у друштву.

У времену брзих економских и друштвених промена политика наклонена младима мора бити ослобођена од предрасуда и стереотипа, и да користи породици, заједници и друштву. Као што младе треба укључити у планирање и пружити им услугу, Канцеларија за младе треба да дотакне проблеме који отежавају приступ тим услугама и тражи поткрепљење у детаљним истраживањима и политичкој вољи. Обавеза локалне заједнице јесте сервисирање услуга грађанима, па тако и Канцеларија за младе у оквиру које би требало да делује и Клуб за младе, који представља сервис за задовољавање потреба младих у заједници.

Решавање проблема који отежавају приступе услугама, информацијама и једнаким могућностима учешћа за све младе, друштво и политика морају заступати у свим областима значајним за њихов развој, што представља и области рада Канцеларије за младе.

Локална канцеларија за младе је **локални сервис младих** грађана и грађанки у оквиру Управе Градске општине која:

- успоставља сарадњу са свим релевантним партнерима и ради на њиховом умрежавању
- врши праћење и вредновање рада одговорних за рад са младима и трошење средстава
- комуницира са младима и обезбеђује учешће младих у доношењу одлука
- пружа техничку, материјалну и финансијску подршку омладинским организацијама и иницијативама младих
- обезбеђује простор и материјалну и техничку помоћ за реализацију активности/пројеката младих

Канцеларија за младе своју финансијску подршку мора имати кроз буџет Градске општине, за своје иницијално формирање и основно функционисање, а одрживост треба обезбедити пријављивањем код различитих фондација које подржавају пројекте омладинске политике.

2.1. Клуб за младе

Да би обезбедила стални дијалог са младима, учешће младих, заснованост на потребама, поред рада са локалним доносиоцима одлука Канцеларија за младе у оквиру своје структуре има и сервис и ресурсни центар за младе – **Клуб за младе**. Он обезбеђује комуникацију са младима и пружа њима и организацијама младих неопходне ресурсе за рад (простор, обуку, информације). Дакле, Клуб за младе је део Канцеларије и не треба мешати ова два тела која заједнички делују за добробит младих. Уколико запослени у Канцеларији стално обезбеђују одлуке, средства, умрежавање институција и друге обавезе из локалне политике, тек онда ће Клуб за младе успешно помагати младима, али и Канцеларији којој доноси информације о потребама и кршењу права младих, омладинских организација и организација за младе. Клуб за младе представља динамичну структуру и организацију младих у којој се окупљају, али и раде креативни и активни млади у једном периоду свог професионалног, активистичког и/или волонтерског живота.

2.2. Потребни ресурси за рад

Обезбедити одговорност и одрживост:

- људски ресурси Канцеларије и Клуба за младе
- средства за програме
- месечни трошкови (одржавање хигијене, вода, струја, телефон, одржавање интернета и мреже, грејање...)

Обезбедити партнерске односе, транспарентност и демократичност:

- простор за рад
- техничка опрема: компјутери, телефон, интернет, пројектор, опрема за обуку, средства за презентације, аудио и визуелна опрема...
- канцеларијски материјал
- средства за промоцију (штампа, постављање и одржавање WEB, конференције за медије)
- средства за сусрете (састанци, конференција, трибине)
- путни трошкови (одлазак у околна села, расправа о документу и промоције)
- знање

3. Савет за младе

Савет за младе је тело са следећим задацима:

1. иницира и учествује у изради локалне омладинске политике у области образовања, рекреације, коришћења слободног времена, повећања запослености, информисања, активног учешћа, обезбеђивању једнаких шанси, здравства, културе, равноправности полова, спречавању насиља и криминалитета, приступа правима, одрживог развоја и животне средине и другим областима;
2. учествује у изради посебних локалних акционих планова, програма и политике у сагласности са Националном стратегијом за младе и прати њихово остваривање;
3. даје мишљење о питањима од значаја за младе и о њима обавештава органе Општине;
4. даје мишљење на нацрте прописа и одлука које доноси Скупштина општине у областима значајним за младе;
5. усваја годишње и периодичне извештаје о остваривању локалне омладинске политике и локалних акционих планова и програма за младе и подноси их Скупштини градске општине;
6. иницира припрему пројеката или учешће Општине у програмима и пројектима за младе у циљу унапређења положаја младих и обезбеђења остваривања њихових права која су у надлежности Општине;
7. подстиче сарадњу између Општине и омладинских организација и удружења и даје подршку реализацији њихових активности;
8. подстиче остваривање међуопштинске сарадње која се односи на омладину и о томе обавештава органе Општине;
9. даје мишљење о предлозима пројеката од значаја за младе који се делимично или потпуно финансирају из буџета Општине, прати њихово остваривање и даје своје мишљење надлежном органу Општине;
10. предлаже доношење одлука, програма и других аката од значаја за унапређење положаја младих;
11. води рачуна о информисаности младих о свим питањима значајним за унапређење положаја младих;
12. предлаже финансијски план за имплементацију Локалног акционог плана за младе;
13. по потреби позива представнике јавних служби, установа, тела јединице локалне самоуправе, на седнице Савета за младе;
14. спроводи конкурс за финансирање пројеката за реализацију Локалног акционог плана за младе;
15. обавља и друге послове од интереса за младе.

Савет за младе има 9 чланова.

Председник и чланови Савета за младе именују се на период од четири године, а по истеку мандата могу бити поново именовани. Представник оснивача и координатор Канцеларије за младе су чланови Савета испред ГО Обреновац, али не могу се бирати за председника и заменика председника Савета за младе.

Чланови Савета су: три представника јавних служби и установа, један представник ученичких парламената, два представника две највеће одборничке групе у Скупштини ГО, један представник омладинских организација или неформалних група.

Кандидате за чланове Савета за младе предлагају удружења младих и удружења које се баве младима, ученички парламенти, неформалне групе, студентске организације, одборничке групе, школе и друге јавне службе и установе. Предлагачи морају писмено образложити како су и на који начин њихови кандидати активностима и поступцима значајно афирмисали позитивну улогу и значај младих у локалној заједници, односно да ли су добитници школске, факултетске, научне, односно друге награде од значаја за различите области интересовања младих, да ли поседују вишегодишње искуство у раду са проблемима младих, доказану стручност, односно да су активно учествовали у већем броју активности од важности за младе.

Чланове Савета за младе именује Веће градске општине, водећи рачуна о равноправности полова, заступљености припадника националних мањина и да најмање половина чланова Савета за младе чине млади узраста од 15 до 30 година.

Начин рада Савета за младе

Савет за младе одржава редовне седнице најмање једанпут у два месеца.

Седнице Савета за младе сазива и њима председава председник Савета за младе. Председник Савета за младе је дужан сазвати ванредну седницу Савета за младе на предлог најмање 1/3 чланова Савета за младе или на предлог координатора Канцеларије за младе.

Седница Савета може се одржати ако истој присуствује већина чланова Савета за младе (кворум).

Савет за младе доноси одлуке већином гласова присутних чланова, уколико овим планом и Пословником о раду није другачије предвиђено. Члан Савета за младе који је непосредно заинтересован за доношење одлуке о неком питању може учествовати у расправи о том питању, али је изузет од одлучивања.

Сматра се да је члан Савета за младе непосредно заинтересован за доношење одлуке о неком питању, ако се одлука односи на пројекат у којем лично учествује или учествује организација која га је предложила за члана Савета за младе.

Савет за младе представља и заступа председник Савета за младе.

Савет за младе може именовати своја радна тела за ужа подручја деловања, организовати форуме, трибине и радионице.

У раду Савета за младе могу учествовати, без права гласа, и стручњаци из појединих подручја везаних за младе и бригу о младима.

Јавна предузећа чији је оснивач Градска општина Обреновац, а које у свом делокругу рада брину о младима (Спортско културни центар), дужна су да за своје годишње планове и програме рада, као и годишње извештаје траже мишљење или препоруку Савета за младе који процењује да ли су планови или извештаји у складу са Локалним акционим планом за младе ГО Обреновац. Савет о својим ставовима и предлозима у виду препорука, мишљења и извештаја обавештава Веће градске општине која је дужна да се о њима изјасни на првој наредној седници, а најкасније у року од 30 дана.

Пословник о раду Савета за младе

Савет за младе доноси пословник о свом раду који се усваја већином гласова свих чланова Савета за младе. Пословником о раду ближе се уређује начин рада Савета за младе, начин избора председника и заменика председника Савета за младе.

Програм рада Савета за младе

Савет за младе доноси програм рада Савета за младе за сваку календарску годину.

Програм рада Савета за младе садржи следеће активности:

- учествовање у креирању и праћењу имплементације Локалног акционог плана за младе,
- консултовање са организацијама младих о темама битним за младе,
- сарадња с телима јединице локалне, односно градске управе о политици према младима,
- остале активности важне за рад Савета за младе и побољшање положаја младих.

Програм рада Савета за младе доноси се већином гласова свих чланова Савета за младе и подноси на одобравање најкасније до 30. новембра текуће године за следећу календарску годину.

Програм рада Савета за младе одобрава Веће ГО Обреновац. Савет за младе подноси годишњи извештај о свом раду Већу ГО Обреновац.

Сарадња

Савет за младе ГО Обреновац може сарађивати и развијати сарадњу са другим организованим облицима деловања младих, како локално тако и на међународном нивоу.

Средства за рад

Средства за рад обезбеђена су кроз буџет ГО Обреновац за имплементацију Локалног акционог плана за младе.

Чланови Савета за младе примају накнаду за свој рад.

Стручне и административне послове за потребе Савета за младе обављају стручне службе Управе градске општине Обреновац.

4. Конкурс за имплементацију ЛАП-а

Конкурс за финансирање пројеката, којим се укључују све заинтересоване стране за бригу о младима у реализацију Локалног акционог плана за младе, представља један од кључних елемената ефикасног и квалитетног спровођења Стратегије за младе. Конкурс се расписује сваке године, а буџетом општине се издвајају посебна средства за његову реализацију.

Конкурс расписује Веће градске општине, спроводи га Савет за младе, а прати и контролише Канцеларија за младе, која је део Управе градске општине.

Овим конкурсом се подржају пројекти чији се програмски садржај односи на унапређење положаја и квалитета живота младих, задовољавање потреба младих и решавање специфичних проблема младих препознатих у ЛАП-у за младе општине Обреновац у следећим областима:

- 1) Образовање
- 2) Култура, спорт и рекреација
- 3) Слободно време, активизам и волонтеризам
- 4) Запошљавање
- 5) Социјална политика
- 6) Информисање и мобилност
- 7) Активно учешће младих у доношењу одлука
- 8) Здравље и екологија
- 9) Безбедност

Право учешћа на конкурсима имају правна и физичка лица одговорна за развој младих, омладинске организације, удружења грађана, неформалне групе, установе и друге организације са територије општине Обреновац и са територије Града Београда уколико имају партнерство са претходно наведеним организацијама или установама са територије ГО Обреновац. Исти подносилац пројекта може да конкурише само са једним пројектом у оквиру предложене области.

Основни критеријуми за избор пројекта:

- 1) укључују већи број младих (од 15- 30 година) и имају активно учешће младих у планирању и реализацији
- 2) нуде нове приступе и креативна решења проблема
- 3) активно укључују заједницу и успостављају изградњу међусекторских партнерстава
- 4) реализују се на друштвено ангажован и одговоран начин
- 5) пројекат се промовише у јавности

Приоритет приликом одлучивања о додели средстава имаће пројекти који:

- пројекти омладинских организација, неформалних група и појединачи/ки (од 15- 30 година)
- оригинални пројекти значајни за младе чија реализација доноси или упућује на решење уочених проблема у одређеној области

пројекти који промовишу позитивне вредности и подстичу активизам, заинтересованост, солидарност, посвећеност и партнерско деловање.

Средства неће бити одобрена подносиоцима предлога пројекта за:

- непотпуне и неблаговремене пријаве
- предлоге пројекта који нису у складу са приоритетима ЛАП-а

предлоге пројекта подносилаца који су раније добијали финансијску подршку од Општине Обреновац, а нису у предвиђеном року поднели извештај о реализацији пројекта и утрошку средстава или нису испунили друге преузете обавезе;

- захтеве за добијање финансијске подршке профитним и комерцијалним пројектима
- предлоге пројекта у којима су финансијска средства за хонораре, плате и/или дневнице већа од трошкова програмских активности.

Избор пројекта

Предлоге пројекта разматра Савет за младе, према критеријумима и приоритетима утврђеним конкурсом, утврђује предлог листе пројекта од значаја за ГО Обреновац, на основу које ће Председник Градске општине Обреновац по претходно прибављеном мишљењу Већа ГО одобрити избор пројекта и средства за њихову реализацију. Предлагачи чији је пројекат прихваћен, закључују уговор са Градском општином Обреновац, којим се регулишу међусобна права и обавезе уговорних страна. Неизвршавање уговорних обавеза повлачи за собом обавезу враћања средстава у буџет општине Обреновац. Организације чији су чланови у комисији непосредно заинтересовани за доношење одлуке о неком питању, не могу учествовати у расправи о том питању и изузети су од одлучивања.

5. Кровна организација младих

Реализација ЛАП-а за младе је незамислива без активног учешћа младих у доношењу одлука, и то не било којих младих, или представника „подобних“ младих, већ заиста представника највећег броја организованих младих људи. Кровна организација младих људи је репрезентативно тело младих која окупља све организације младих са територије општине и заговара, развија, реализује и контролише бригу о младима. Кровну организацију младих могу да чине: удружења грађана младих и за младе, ђачки парламенти, студенске организације, подмладци политичких партија, неформалне групе младих, КУД-ови, спортске организације, омладинске задруге и синдикати. Све ове организације се удружују и бирају своје представнике који могу да буду укључени у доношење одлука.

Кровна организација младих је удружење грађана младих, која није део општинске Управе, али је репрезентативно тело са својим Статутом, сачињеном у складу са Законом, које треба бити консултовано приликом доношења одлука везаних за спровођење ЛАП-

а за младе, а пре свега: израде, реализације и контроле ЛАП-а за младе, предлагања и подршке лицима кандидованим за послове у Канцеларији за младе и Клубу за младе.

ГО Обреновац на основу: Европске повеље о учешћу младих на локалном и регионалном нивоу, Националне Стратегије за младе и овог Локалног акционог плана, треба да обезбеди учешће младих у доношењу одлука и пружи подршку омладинском самоорганизовању и умрежавању младих.

Градска општина Обреновац подржава оснивање Кровне организације младих да би испунила следеће циљеве:

1. координација решавања проблема младих и заступање интереса свих младих
2. заједничко деловање
3. расподела и пружање ресурса и услуга
4. помоћ јачању младих и њиховог организовања
5. побољшање квалитета живота младих и обезбеђивање једнаких услова остваривања права и задовољавања потреба за све младе људе
6. обезбеђивање репрезентативности и легитимности у заступању интереса младих
7. праћење рада локалне самоуправе по питању младих и конструктивна сарадња.

6. Критеријуми за процену ЛАП-а

Показатељи успешности и контроле ЛАП-а подвлаче важност посматрања младих људи као ресурса, а не као проблема који треба да буду решени. Проблемски оријентисани приступ политици за младе је по природи ограничен на краткорочну и "ad hoc" (од случаја до случаја оп. прев.) перспективу, јер као такав је усредсређен на покушај "гашења ватре" и решавања проблема кад год и где год се они појаве. Супротно томе, прихватање младих људи као ресурса усмерено је на дугорочна решења, препознавање потреба и развијања политике у циљу да се помогне младим људима да искажу своје пуне могућности као грађани друшва и омогући друштву да извуче корист од њиховог интелектуалног капитала.

Показатељ 1: Неформално образовање

Док је важно посветити пажњу условима који се нуде младим људима у формалном школском систему и на универзитетима кроз политику формалног образовања, камен ослонац за политике за младе је њен фокус на питање како млади људи могу постати активни грађани и позитивно доприносити заједници. Ово подразумева много ширу перспективу и наглашава неформално образовање—образовање изван формалног образовног система.

Реализација ЛАП-а треба видети као важан задатак да промовише развој активног и јаког невладиног омладинског сектора, састављеног од демократских, отворених и укључених омладинских организација.

Показатељ 2: Политика обуке младих

Брига за младе треба да промовише развој добрих тренера у омладинском сектору, који могу вишеструко увећати свест о различитим питањима и олакшати развој невладиних структура. Политика обуке је предуслов за бољу структуру невладиног сектора.

Показатељ 3: Правни оквир и развој докумената за развој младих

Доношење докумената за младе треба да потврди укључивање младих људи и омладинских невладиних организација у политику доношења одлука и створи правни оквир за делотворнију локалну администрацију која ради на омладинским питањима. То значи унапређење докумената општине и описа послова у локалној самоуправи како би се унапредио квалитет живота младих и обезбедило умрежавање значајних субјеката који раде на решавању проблема младих и сачинила ситемска и институционална брига о младима.

Показатељ 4: Буџет за младе

Неопходно је обезбедити и припремити буџет за промоцију и подршку развоја омладинских иницијатива и омладинских организација. Како би промовисала развој самоодрживог омладинског невладиног сектора, општина може доделити средства омладинским организацијама за подизање њихових капацитета и за спровођење активности из области омладинске политике.

Показатељ 5: Политика информисања младих

Стратегијом информисања младих треба осигурати транспарентност акционог плана која се односи на младе људе. Таквом стратегијом такође треба информисати младе људе о различитим могућностима које им се пружају. Различите иницијативе које могу бити елементи стратегије информисања младих могу бити издавање омладинских магазина и других информативних материјала и осигуравање отворене мреже канала комуницирања за све чиниоце који се баве питањем политике за младе.

Показатељ 6: Политика у више нивоа

Политика за младе треба да нагласи кораке које треба предузети и опредељења која треба спроводити не само на националном, већ на свим нивоима државне администрације. Брига за младе не може постати стварност без усредсређивања на оно шта треба урадити на локалном нивоу и без активног укључивања локалних институција власти и сарадње на националном и регионалном нивоу.

Показатељ 7: Истраживање о младима

Омладинска политика треба бити заснована на истраживању о младим људима. Не треба је градити на претпоставкама и шпекулацијама, него на чињеницама које потичу из истраживања о младим људима. То ће помоћи да се одреди на шта ће бити фокусирана политика. Истраживање о младима треба усмерити на питања која се односе на будућу и тренутну ситуацију младих људи. Међутим, омладинско истраживање такође треба да процени које мере делују, а које не, процени како омладинске невладине организације могу одиграти улогу у промоцији учешћа младих, итд.

Показатељ 8: Активно укључивање и учешће младих људи у друштву

Један од ослонаца политике за младе треба бити активно укључивање и учешће младих људи у друштву. Таква политика треба да одреди како млади људи могу бити укључени у процес доношења одлука? Како ће владине институције укључити младе људе у доношење одлука које имају последице по младе људе? Надаље, како омладинска политика може олакшати процес у коме млади људи активније учествују и доприносе друштву?

У Европи постоји дуга традиција укључивања невладиних омладинских организација и омладинских савета ("кровне организације" невладиних омладинских организација) у доношење одлука од стране локалних власти. Омладинске организације већ више од 30 година имају снажан утицај на програме и активности омладинског сектора у Већу Европе, кроз принцип "заједничког управљања".

Омладинске организације на свим нивоима узеле су активну улогу у консултацијама које су произвеле "Бели папир о политици за младе", који је усвојен од стране Европске заједнице. Активно укључивање омладинских невладиних организација на питањима која се тичу младих је пракса у већини европских земаља. Омладинске организације такође играју важну улогу у укључивању младих људи, чинећи их активним грађанима њихове заједнице. Подстицање и олакшавање активног учешћа младих људи у невладиним омладинским организацијама треба да буде средишњи елемент политике за младе.

Показатељ 9: Међу - секторска сарадња

Динамична и потпуна политика за младе треба бити усмерена на различите потребе младих људи у свим секторима друштва. Међусекторски приступ је потребан у припреми политике за младе, што значи да она треба бити заједничка брига и да зависи од међусобне сарадње свих надлежних органа и јавних служби Градске општине и Града са различитим овлашћењима као што су: омладина, спорт, образовање, култура, привреда, итд. Могући начин обезбеђења међусекторске сарадње на нивоу општине је успостављање Канцеларије за младе која у Градској општини већ постоји и која ради на осмишљавању, спровођењу и надгледању политике за младе.

Показатељ 10: Иновативност

Омладинска политика треба промовисати иновативност кроз креативно размишљање како решити изазове и подстаћи младе људе да буду креативни и иновативни.

Показатељ 11: Савет за младе

Ако желимо да обезбедимо консултовање и сарадњу између локалне самоуправе са једне стране и младих људи и омладинских организација са друге, треба успоставити Савет за младе који се консултује у вези питања која се односе на младе људе. Таква структура треба да постоји на локалном нивоу.

У прилогу Акционог плана налази се Појмовник.

Акциони план се доставља Одељењу за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности – Канцеларији за младе Управе градске општине Обреновац на реализацију и Канцеларији за младе града Београда.

Канцеларија за младе доставиће Акциони план осталим субјектима одговорним за остваривање општих и специфичних циљева Акционог плана.

Канцеларија за младе објавиће Акциони план на званичном сајту градске општине као и путем локалних средстава јавног информисања.

СКУПШТИНА ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ОБРЕНОВАЦ
VI-01 бр. 020- 53 од 30. априла 2010. године

Обрађивач
КЗМ

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ
Мирослав Неговановић

Активизам: политичко уверење да деловање на индивидуалном или колективном нивоу може изазвати политичке промене. Активистички став не пориче значај конвенционалних институционалних структура, него подстиче људе да им приступе директно. Иако активизам по дефиницији није нужно радикалан, он се најчешће јавља у домену у којем је неки облик ДИСКРИМИНАЦИЈЕ постао одвећ репресиван, те се због тога неретко супротставља односима моћи које би да одрже *status quo*.

Алкохолизам је болест која се испољава кроз потребу за редовним конзумирањем алкохола без обзира на проблеме који из тога проистичу, као што су сукоб са законом, свађе у породици, губитак посла или лош успех у школи. Редовно не мора значити сваки дан, већ и сваки петак. Алкохолизам проузрокује драстичне промене психофизичког стања у позном стадијуму.

Безбедност је одсуство претњи по усвојене вредности (преузето из: Националне Стратегије за младе Р. Србије).

Визија (лат. *visio*-виђење, гледање у будућност) је слика будућности, промена у свету која се жели постићи. Визија је сан о успеху и сукоб са реалношћу, процена могућности остварења жеља, одговор на питање: Чему тежимо?

Волонтерски рад: облик организованог, добровољног рада без накнаде, пружање помоћи другима зарад њихове добробити или добробити целог друштва.

Вршњачка едукација: процес којим обучене и мотивисане особе организују различите активности са својим вршњацима, помажући им да стекну знања и вештине, као и да усвоје позитивне вредности и ставове.

Грађанско друштво: производ модернизацијског процеса је стварање грађанског друштва за које се подразумева да је отворено и сложено друштво са развијеном грађанском иницијативом. Грађанско друштво се може дефинисати као аутономна сфера приватности и јавне делатности коју не надзире држава што подразумева децентрализацију, самоуправу, ширење локалне и регионалне аутономије. Реч је дакле, о друштву грађана и њихових удружења у којима се грађанин истовремено појављује и као личност и као власник. Унутар грађанског друштва се могу разликовати три нивоа: 1) грађани као појединци; 2) удружења (асоцијације) грађана; 3) асоцијације асоцијација. Најважнији колективни актери грађанског друштва су грађанска удружења (асоцијације), грађанске установе (институције) и друштвени покрети. Принципи на којима почива концепт грађанског друштва су између осталог: *аутономија* (у односу на политику и државу), *контраактуалност*, *плурализам*, *индивидуалитет*, *солидарност*, *самоорганизација*, *приватност*, *хуманост*, *универзалност* и *мундијалност*.

Демократија је реч из Старе Грчке која значи »владавина народа«. То значи више него само гласање за представнике на изборима. Она подразумева и могућност учешћа са једнаким правима. Демократија подразумева слушање мишљења мањине иако већина има друкачије мишљење. Демократија значи бити способан да се носиш са различитостима и коначно дођеш до компромиса зарад добробити свих. Демократија припада роду великих политичких појмова који се опиру сажетим и једноставним, дефиницијама. Због тога је демократија, у свако доба, за сваку групу људи један посебан, различит задатак. Врлина демократије је: прво, да је у одговорном друштву могућа одговорна влада и друго, да је она отворена за све интересе (опште, посебне, појединачне), проблеме и развој.

Дијалог је стварање. Улазимо у разговор с једним мишљењем и аргументима, а из разговора излазимо с бољим аргументима и решењима. Само из сусрета различитих мишљења и аргумената, могуће је наћи излаз и прави договор. Тамо где се не говори, не разговара и не договара, нема ваљаних одлука за све.

Дискриминација је ускраћивање права, осуђивање некога и понашање према тој особи на негативан начин, на основу одређених небитних особина као што су: боја коже, годиште, пол, оријентација, опредељење, националност, друштвена класа, етничко порекло... Дискриминација је сваки облик злостављања и РЕПРЕСИЈЕ, који може и не мора укључивати физичко насиље. Заснована на принципу разликовања и различитости, она идеолошки и посредством институција које поседују моћ да надзиру и кажњавају, лишава права све оне који се на овај или онај начин не уклапају у доминантну матрицу. Принцип по коме дискриминација функционише може се везати како за игноранцију тако и за привилеговано знање, али су му у основи нетолерантност и моћ.

„Добро” управљање: иако се добра владавина дефинише на различите начине, првенствено се поставља као процес побољшавања могућности расподеле роба и услуга становницима на фер, праведан, ефикасан и одговоран начин. Кључне карактеристике су транспарентност, мерљивост и сарадња.

Доступност: степен до кога је одговарајућа служба на располагању (доступна) да задовољи потребе корисника, као и опсег у коме су услуге обезбеђене у одговарајућем обиму и месту.

Дрога: супстанце које проузрокују промене како физичких тако и психичких функција човека. Дрога проузрокује болест зависности-наркоманију, која може довести до смрти, а често и до многих асоцијалних понашања.

Друштвено одговорно пословање: савремени концепт управљања компанијом који има за циљ успостављање квалитетнијег животног стандарда запослених, потрошача и осталих судионика локалне заједнице, без нарушавања профитабилности компаније.

Евалуација (вредновање, процена) је процес процене неке активности на основу систематично прикупљених података о реализацији те активности, а у односу на жељене резултате. Евалуација истовремено има за циљ извештавање о постигнутим резултатима, давање препорука за побољшање активности и планирање будућих, за припрему програма и доношење одлука.

Животне вештине: вештине адаптивног и позитивног понашања које омогућавају појединцима да се ефикасно изборе са захтевима и изазовима свакодневног живота.

Здравље је стање потпуног физичког, менталног и социјалног склада, а не само одсуство болести и слабости (Светска здравствена организација). Да би млади нормално функционисали, учили, радили, дружили се, важан предуслов је њихово здравље и да се добро осећају.

Знање је скуп организованих информација које поседује неки појединац/организација, разумевање информација, појмова и односа и коришћење информација.

Заједница: специфична група људи која живи у утврђеној географској области, која дели заједничку културу, вредности и норме и која је у друштвеној структури организована у складу са односима које је заједница развила током једног периода.

Здравствена заштита: услуге које појединцима или заједници пружају представници здравствене службе или професије у циљу унапређења, одржавања, праћења или успостављања здравља. Здравствена заштита је свеобухватнија од медицинске заштите која подразумева терапијску акцију од стране лекара или под његовом контролом.

Инвалидитет: инвалидност проистиче из интеракције особа са оштећењима са баријерама у окружењу и баријерама које се одражавају у ставовима заједнице, а отежавају пуно и ефективно учешће особа са инвалидитетом у друштву на основу једнакости са осталим члановима тог друштва.

Интеркултурално друштво чине различите културе, националне групе итд. које живе на једној територији, одржавају отворене односе заједничког деловања, размене и међусобног признавања специфичних вредности и начина живота. Ту постоји сталан

процес активне толеранције и одржавања фер односа у којима су сви људи од једнаког значаја, где нема »бољих« и »горих«, »виших« и »нижих«...

Каријерно вођење и саветовање: организован систем друштвене и стручне делатности на пружању континуиране помоћи појединцу током његовог целокупног каријерног развоја, у слободном избору усмерења и опредељења, у образовању и професионалној активности, са циљем постизања професионалног квалитета, у складу са личним особинама и потребама тржишта рада за појединим занимањима.

Ко-менаџмент: заједничко управљање процесима и одлукама је посебан вид активног учешћа младих који младим људима омогућава равноправно позицију у односу на своје старије партнере у раду на заједничим циљевима.

Компетенција: функционално интегрисана знања и вештине које могу да се употребе у новим ситуацијама и различитим контекстима. Компетенције укључују различите способности практичне примене знања, когнитивних и мануалних вештина, ставове и вредности и димензију мотивације.

Корупција (лат. corruptio-поквареност, подмитљивост) означава злоупотребу службеног положаја ради остваривања личне користи. Корупцију стару колико и држава тешко је искоренити, али се може свести на минимални ниво.

Кровна организација младих: репрезентативно тело на националном/локалном нивоу за омладинске организације.

Култура је широко профилисана и њено дефинисање практично је немогуће и представља изазов за теоретичаре који су и до сада, чини се безуспешно, покушавали да реше овај проблем. У неким законима о култури других земаља је дефинисан појам културе, што је изазвало неке недоумице у пракси, јер нису обухваћени сви аспекти које култура обухвата. Самим тим решење да у Закону о култури РС, па и овој Стратегији, нема ове дефиниције, избегнуте су могућности да се тако створе одређена ограничења у примени политика у односу на све подобласти које култура обухвата.

Људска права су она права која свако људско биће, без изузетка треба да ужива. Људска права обухватају друштвена права (као што је рад, дом, храна...) и политичка (слобода мисли и изражавања, заштита од затварања и мучења...). Већина земаља на свету потписало је Декларацију о људским правима.

Мисија је кључна за настајање и постојање организације/процеса. Мисија је филозофија, која обухвата вредности, уверења и смер вођења неке организације. То је скуп организацијских циљева, разлог и сврха постојања неке организације.

Млади људи су друштвена група која чини 16% популације света. У напредним демократским земљама као посебна друштвена група млади могу остваривати своја права, јер су њихове специфичне потребе препознате. Граница младости мења се са друштвеним приликама. Уједињене Нације под појмом млади подразумевају девојке и младиће узраста 15 до 24 године. Земље у региону препознају младе људе до 27 година. Међутим, одлагање осмостаљивања и независности од родитеља, због низа проблема са којима се сурећу млади данас одлажу и границу одрастања и улазак у доба зрелости.

МОС–Министарство омладине и спорта Републике Србије, Булевар Михајла Пупина 2, 11.070 Нови Београд, тел: 011 313-09-12, www.mos.gov.rs.

Мотивација: укупност процеса који покрећу и одржавају активности и понашања у правцу постизања циљева. У процесу мотивације битна три елемента су: 1. мотив, 2. активност и 3. циљ. Мотивација је један од капиталних фактора радног ангажовања, преко које се може утицати на промену понашања. Разлике у мотивационом процесу јављају се не само код различитих људи, већ и код истог појединца у зависности какве је потребе предходно задовољио.

Мултикултурно друштво чине различите културе и суб-културе, националне, етничке, религијске групе које живе унутар једне територије, али не долазе нужно у међусобни контакт.

Национална Стратегија за младе је документ усвојен од стране Владе Републике Србије, дана 9. маја 2008. године. (на Дан Европе и Дан Победе над фашизмом),

www.mos.gov.rs/upload/dl/OMLADINA/Strategije/nacionalna_strategija_zm_mlade0081_cyr.pdf

Неформално образовање се односи на све програме и активности образовања и учења изван школског система. Реч је о организованим, планираним и ситематизованим програмима који се не завршавају са друштвеном верификацијом стечених знања и постигнућа у смислу процена наведеног, оцена и диплома.

Национализам је политичка идеологија која интересе једне нације или националне групе ставља изнад интереса других и изнад свих других односа, били они породични, пријатељски, полни или људски. Национализам проглашава припаднике једне нације супериорнијим од других и обично води сумњи у друге нације. Екстремни вид национализма је шовинизам.

Насиље је сваки чин који угрожава особу психички, физички или сексуално, било да га је извршило непознато лице, пријатељ, партнер, рођак или носилац власти- државни орган.

УДРУЖЕЊА ГРАЂАНА (невладине организације) и омладинске организације су удружења грађана и друштвене организације. Оне су јединствене по томе што су првенствено усредсређене на изражавање погледа и задовољавања потреба и интереса младих. Оне јесу невладине, али не и против владине и државне организације. Оне такође обезбеђују простор где млади могу да уче и искусе шансу и изазов учествовања у одлукама и активностима заједно са другим младим људима. Важно је да млади имају прилику да се прикључе омладинској организацији коју сами одаберу у својој заједници ако то желе. Млади такође треба да имају право и да буду подржани у оснивању властитих организација ако то желе.

Образовање представља животни процес који нам помаже да пронађемо своје место у друштву и изградимо ставове. Образовање не представља само школу оно је процес који се дели на три типа образовања : 1. Формално образовање « званично » образовање, које обухвата основне, средње, више школе или факултете, 2. Неформално образовање се одвија у омладинским организацијама, клубовима, удружењима грађана и сл. Такве организације дају прилику да се стекну специфична знања и вештине, као и прилику за учење кроз искуство. Овакво образовање подразумева учење кроз размену искустава и тимски рад.

3. Животно образовање укључује све оно што учимо док смо са својом породицом или пријатељима, читајући књигу или новине, гледајући ТВ или на улици.

Одрживи развој: складан однос екологије и привреде, како би се природно богатство наше планете сачувало за будуће нараштаје; тежња да се створи бољи свет балансирајући социјалне, економске и факторе заштите животне средине.

Организација младих: удружења чије чланство и руководство у већини чине млади.

Организација за младе: удружења чије чланство и руководство у већини не чине млади, али ове организације активно раде са младима и за младе.

Праћење (енг. мониторинг) процес прикупљања података о развоју и реализацији неког пројекта, програма или политике, те остваривању циљева у одређеном временском периоду. Прикупљени подаци служе као темељ за евалуацију.

Предрасуде су сложене идеје које се испољавају и узимају за готове, а да није доказано да су тачне. Када формирамо мишљење о особи, а да је не познајемо, на основу предпостављених особина групе којој ми мислимо да особа припада, онда имамо предрасуде. Када оне поприме сталан облик називамо их стереотипима. Када неко има предрасуде он тежи да види само оне ствари које потврђују његове/њене идеје, учвршћујући своје предрасуде и стереотипе.

Превенција : Примарна превенција обухвата политику, која помаже људима да побољшају животни стандард и ствара боље могућности за образовање, запослење и лични напредак. То такође омогућава давање подршке ваншколским активностима и

установама и јачању друштвених мрежа. Секундарна превенција означава стварање сигурносних мрежа за младе који припадају најризичнијим групама. Сигурносне мреже укључују саветодавне службе и остале врсте друштвених служби које могу помоћи младима и њиховим породицама. Терцијална превенција представља улагање напора да се изнађу алтернативна решења, као што су образовање и обука. Када то није могуће терцијална превенција има за циљ да се побољшају услове живота (у затворима, домовима, лечењу...) или да помогне младима да поново изграде своје животе.

Ризик: вероватноћа настајања нежељеног догађаја, односно ефекта опасног по организам, организацију, пројекат или процес.

Ресурси: сва средства (материјална, новчана, кадровска и енергетска) која су на располагању за реализацију акција неопходних за остваривање неопходних циљева.

Стандард: служи као основа за поређење; техничка спецификација или писани извештај који су саставили стручњаци на основу утврђених резултата научне студије, технологије и искуства, са циљем да остваре оптималне користи, а са одобрењем одговарајућег званичног и репрезентативног тела.

Сертификација: процес у коме су појединац, институција или неки образовни програм евалуирани и препознати да испуњавају одређене, већ утврђене стандарде.

Сексуално преносиве инфекције: вирусне, бактеријске, гљивичне и паразитарне инфекције које се могу пренети путем сексуалног контакта.

Стил живота: препознатљиви модел понашања који је одређен преплитањем личних особина појединца, друштвених интеракција и друштвених и еколошких услова живота; начин понашања који је могуће предвидети у истим или сличним ситуацијама.

Солидарност дефинишемо као осећај заједништва, сродности до одређеног степена (саосећања, морална подршка, материјална помоћ, сарадња) који се испољавају међу земљама, нацијама, групама људи или поједнцима. Солидарност може бити и пасивна (као осећање) и активна (као материјална помоћ и сарадња).

Стратешко планирање је процес одлучивања о томе где ће организација/процес/појединац/град/држава/у овом случају култура бити у будућности те како ће то постићи. То је систематски начин доношења темељних одлука, одређивања тактике и спровођење акција које воде према будућности на темељу визије, дефинисаних циљева и начина деловања.

Стратешки документ, „полиси“ (енг. став, политика) документ који објашњава циљеве, начине, стратегије и активности које треба урадити како би се побољшали услови живота у одређеној области.

Толеранција је поштовање, прихватање и уважавање богате разноликости култура, облика изражавања и начина да се буде човек. Толеранција је хармонија у разноликости. Она се постиже знањем, отвореношћу, комуникацијом и слободом мисли, савети и веровања. Толеранција је бити свој без наметања својих гледишта другима.

Унапређење квалитета: скуп свих активности које дају жељене промене у квалитету.

Формално образовање: образовање које се дешава у школском систему од основне школе до постдипломских студија на универзитету, на основу одобрених програма образовања који воде до дипломе (сертификата), односно националних признања о стеченим квалификацијама, компетенцијама и нивоима образовања и које се финансира из јавних фондова.

Целоживотно учење: процес учења који се одвија током целог живота особе ради личног развоја, стицања нових знања и компетенција, ефикаснијег прилагођавања новим животним околностима, новим технологијама, сазнањима и достигнућима људског друштва. Укључује све облике учења, а не само формално учење у образовним институцијама.

Цивилно друштво је идеја о постојању мноштва независних жаришта самоорганизације у друштву, преко којих људи могу да заједнички делују и решавају своје проблеме, што може служити као канал за изражавање ставова и интереса грађана и притисак

на доносиоце одлука, али и као заштита од покушаја власти да прекорачи своје границе. Идеја о грађанском друштву указује да је демократији потребно да има друштвена удружења свих врста која су организована независно од државе. Само на тај начин се може ограничити моћ државе, јавно мњење (ставови и интереси грађана) артикулисати и изразити одоздо, уместо да се њиме управља са врха, и постићи да друштво има самопоуздање да се одупре произвољној управи.

Обрађивач: Канцеларија за младе
Управе градске општине
Претходно мишљење: Јавна расправа
Предлагач: Веће градске општине
Доноси: Скупштина